

Glavno Jugoslovanske kmetijske zveza. — Cena 38 Din za celo leto. — Za inozemstvo 60 Din. — Posredniška zbirnica. — V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prejšnja 10 Din. — Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, naročnina, reklamacije in inserati pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica številka 6.

Narodni poslanec Vlad. Pušenjak:

Zemljiški davek.

V davčnem odboru, ki šteje 21 članov, je podpisani edini Slovenec, ki se bori proti nesprejemljivemu davčnemu zakonu s stališča do sedaj pri nas veljavnega avstrijskega zakona, dočim se drugi poslanci, tudi radikali, četudi pripadajo vladni večini, bore s stališča srbskega, madžarskega in bosanskega davčnega zakona.

Pribiti moramo, da so edino Radičevci zadovoljni z davčnim zakonom, da ga hvallijo, se zanj zavzemajo in psujejo nas, ki iskreno želimo izenačenje davkov v celi državi in se potegujemo za zmanjšanje škode neznanih davčnih bremen v nekaterih pokrajinah. Dobro si treba zapomniti, da piše Kmetijski list, da govorimo dolge, obstrukcijske govore in to radi tega, ker je Pucej in Kmetijski list vedno in vedno ponavljal laži, da je SLS glasovala za povišanje davkov, za nove davke itd., akoravno je bila SLS ista, ki je vselej opozarjala na pretirano davčno breme v Sloveniji in se borila proti vsakemu nadaljnjemu povišanju.

Da bo javnost poučena in da ne bodo mogli nasprotniki v kalnem ribariti, hočem v par člankih stvarno razpravljati o nekaterih davčnih vrstah, primerjati plačilo po dosedanjem avstrijskem zakonu in po novem zakonu ter priporočam bralcem, osobito krajevnim organizacijam SLS, da te številke shranijo, ker jim bodo prav prišle, osobito, ako bo novi davčni zakon prinesel mesto izenačenja davkov in omlajenja v nekaterih pokrajinah — povišanje davkov.

Najvažnejši zemljiški davek.

Največ ljudi v državi plačuje zemljiški davek, podlaga za predpis zemljiškega davka je glavna podlaga tudi za predpis drugih davkov. Davčna reforma stoji in — pada z zemljiškim davkom.

Glavna in menda edina vrtilna zemljiškega davka v novem zakonskem načrtu je, da se davek odmerja od katastrskega čistega dohodka. Ker pa ima kataster s katastrskim čistim dohodkom le Slovenija, Dalmacija, Hrvaška s Slavonijo in Vojvodina, ostale pokrajine pa ne, zato bo

preteklo desetletja — zakonski načrt sam določa dobo 10 let —, da se bo v vseh pokrajinah sestavil kataster s katastrskim čistim dohodkom. Mi vidimo, da je izenačenje že pri prvi davčni vrsti, pri zemljiškem davku, v doglednem času — neizvedljivo.

Največjo nevarnost za davkoplachevalce pa tvori določba, da se bode izmenil katasterski čist dohodek v toliko, da bo odgovarjal srednjim gospodarskim razmeram v času od 1. julija 1925 do 30. junija 1926. Vsled te določbe je neizbežno znatno povišanje zemljiškega davka, ako ne bo vlada in vladna večina sprejela naših predlogov, katerih cilj je preprečiti povišanje zemljiškega davka.

Najvažnejše zadeve se prepuščajo ministru, da jih uredi potom pravilnika, kakor odpis davka radi vremenskih nezgod, rok za vlaganje prošelj, delokrog in način dela komisije za ugotovitev katastr. čistega dohodka itd., mesto da bi iste bile v zakonu jasno ugotovljene.

Davek znaša 20 odstotkov katastrskega čistega dohodka, kar je preveč, ako se bo katastrski čist dohodek znatno povišal.

Poslabšujejo se dosedanje ugodnosti za vinograde, katere je uničila trtna uš, določa se, da se more dovoliti odpis davka le tedaj, ako so elementarne nezgode (ogelj, voda, toča, miši, rastlinske uši, kobilice) uničile več ko polovico pridelkov, odpis davka se ne izvrši, ako je posestnik dobil zavarovalnino od zavarovalnice, četudi je ista v večini slučajev, kakor kažejo skušnje, neznatne v primeri s škodo.

Za ugotovitev katastrskega čistega dohodka v celi državi se ustanovi komisija s sedežem v Belgradu obstoječa iz 16 članov, med njimi bo i 1 zastopnik Slovenije. Ta komisija bo začela z delom v Vojvodini, nadaljevala na Hrvaškem, v Sloveniji, Dalmaciji, Bosni in šele na zadnje se lotila dela v Srbiji in Črnigori. Radi hitrega dela in potrebe temeljitega poznavanja gospodarskih razmer je potrebno več komisij, z delom bi se moralo začeti v onih pokrajinah, ki še katastra nimajo, a ne tam, kjer ga že imajo.

Dosedanje plačilo zemljiškega davka.

Katastrski čist dohodek na podlagi revizije katastra iz l. 1897 je znašal n. pr. za njive povprečno

na Štajerskem	10.58 K,
na Kranjskem	8.56 K

na oral.

Pripomniti je treba, da je znašal katasterski čist dohodek za njive v prvih razredih nekaj več, za njive v zadnjih razredih nekaj manj. V finančnem zakonu za l. 1924-25 se je katasterske čist dohodek štirikratno povečal, znaša sedaj 10.58 Din, odnosno 8.56 Din. Zemljiški davek znaša 20 odstotkov katastrskega čistega dohodka, k temu pride 150 odstotkov državne doklade, (v tem zapadeno 70 odstotkov bivše deželne doklade) in 500 odstotkov izredne doklade. Od 1 orala njiv se plača sedaj zemljiškega davka z državnimi dokladami vred

na Štajerskem	15.90 Din
na Kranjskem	12.83 Din

Pred vojsko se je plačalo od 1 orala njiv na Štajerskem ne celo 2.12 K, na Kranjskem ne celo 1.71 K. Plačilo zemljiškega davka je torej v primeri s predvojnimi plačili povečano tridesetkrat.

Plačilo v bodoče.

Ker se določitev katastrskega čistega dohodka prepušča ministrski uredbi, ne vemo, v koliko se namerava povečati katasterski čist dohodek. Nekoliko se nam pa odkrije namera finančnega ministra z določbo, da se bo katasterski čist dohodek izmenil v toliko, da bo odgovarjal srednjim gospodarskim razmeram v času od 1. julija 1925 do 30. junija 1926.

Društvo kmetijskih strokovnjakov v Zagrebu je glede zemljiškega davka izdelalo študijo, ki jo je odobril Glavni Zadrugi Savez v Belgradu in Društvo kmetijskih strokovnjakov v Belgradu. Katastralni čist dobiček po tej študiji znaša v l. 1924-25 555 Din od orala, četudi se nanako preračunajo vsi izdatki za seme, gnoj, živinško vprego in ročno delo. Take rezultate približno bo dalo leto 1925-26. Zemljiški davek bi z ozirom na ta katastralni čist dobiček znašal 111 Din ali na Štajerskem sedemkrat več ko sedaj, na Kranjskem pa skoro 9 krat več ko sedaj. Četudi bodo po načrtu zakona v bodoče odpadle vse državne doklade, vendar ne moremo odpu-

stiti, da bi se za sedanje razmere povišal katasterski čisti dohodek več ko petkrat, ker vsako nadaljnje povišanje kat. čist. dohodka ima za posledico povišanje zemljiškega davka. Pri določitvi katasterskega čistega dohodka se morajo upoštevati padajoče cene kmet. pridelkov in nestalnost valute.

Naše zahteve.

Zahtevamo, da se ohranijo vse ugodnosti glede odpisa zemljiškega davka, katere so zemljiški posestniki do sedaj uživali, zahtevamo, da se s polno paro začne sestavljati kataster in ugotavljati katasterski čisti dohodek v Srbiji, Črnigori in Bosni, v drugih pokrajinah se naj radi nestalnosti valute in padanja cen kmet. pridelkov pomnoži katasterski čisti dohodek z množiteljem, ki ne sme sedaj biti višji ko 5, določi se pa naj, da se ta množitelj po potrebi z ozirom na spremembe cen kmet. pridelkov in porast ali padec valute spreminja potem finančnega zakona. Davčna stopnja 20% se more le tedaj sprejeti, ako se uvažujejo prednja nabela glede ugotovitve katasterskega čistega dohodka, sicer je previsoka. Državna zemljišča, četudi se osvobodijo od plačanja zemljiškega davka, se ne smejo osvoboditi od predpisa zemljiškega davka in plačila samoupravnih (občinskih, okrajnih itd.) doklad, sicer je ogroženo gospodarstvo občin in okrajev, v katerih se nahajajo državni gozdovi, drž. rudniki itd.

Slovenec sem.

Nikdar nismo marali praznega vpitja o narodnosti kakor so to delali liberalci vseh sort. Nam je slovenski narod naše ljudstvo, ki govori naš skupni jezik, ki živa na naši lepi zemlji in ki tvori eno veliko slovensko družino. Delati za to ljudstvo, za njegovo blagostanje, za njegov razvoj, za njegovo lepo bodočnost, to je bilo narodno delo naše stranke pred vojno in je ravnotako danes. Dati svojemu ljudstvu kruha, to je največje narodno dejanje. Če otrok ljubi domačo družino se to pokaže z delom in ljubeznivo skrbjo za vse družinske člane. Tako tudi ljubezen do naroda najbolje izpričujejo dejanja.

Slovenskega imena se sramujejo.

Najslabši otrok v družini pa je tisti, ki se domačih sramuje in jih zatajuje, če jim gre slabo. Naš slovenski narod je moral pretrpeti mnogo hudega; trpeti mora še danes. Zato so se pa tudi zmeraj dobili uskoki, ki so se sramovali svojega slovenskega rodu. Včasih so uhajali k Nemcem danes pa bi čez noč postali neki Jugoslovenci ali pa Srbi. Sram jih je, da so Slovenci, da jih je zibala in vzgojila slovenska mati, sram jih je slovenskega jezika in našega malega števila. Znano je o teh liberalcih, da so se vedno sramovali slovenskega kmeta. Če so ga le mogli, so ga zaničevali. Tako delajo s celim našim narodom, ki je v ogromni večini kmetški in delavski.

Slovensko Prekmurje in njegovi nasprotniki.

Po poti za temi liberalci so jo udarili tudi nekdanji samostojneži, ki so danes ča-

29. avgusta ob priliki blagoslovitve novega doma v Št. Vidu pri Stični prvi dolenjski tabor Prosvetne zveze, zborovanje dolenjskih prosvetnih društev in poživitev dekanij: skih prosvetnih odborov. :

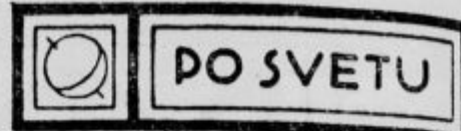
stili Štefana Radiča. Nosijo sicer še ime, da so slovenska stranka, a so se v resnici čisto utopili v hrvatsko radičevstvo. Njih bog je Štefan. Dva dogodka iz zadnjih dni pričata, kako stegujejo radičevci prste po slovenski zemlji in kako jim samostojneži pomagajo. V Zagrebu izhaja radičevsko pisani list »Obzor«, ki je prinesel pred kratkim članek, v katerem trdi, da so prekmurski Slovenci Hrvatje. Prekmurski Slovenci stanujejo vzhodno od Stajerske preko reke Mure. Bili so stoletja pod Mažari. Ti so jim branili vsak stik z drugimi Slovenci. Vendar Prekmurci niso pozabili, kaj so. Celo svojo malo domovino imenujejo »Slovenska Krajina«. In te Slovence hočejo radičevci napraviti naenkrat za Hrvate. Odtrgali bi jih radi od drugih Slovencev, kot so bili odtrgani pod Mažari. Znano je tudi, da je Radič kandidiral v Prekmurju. Postavil je tam same Hrvate za kandidate. Med štirimi radičevskimi poslanci na Slovenskem sta dva Hrvata.

In s temi radičevci se mešajo, tem pomagajo naši samostojneži. V zadnji številki »Kmetkega lista« piše nekdo o Prekmurju kakor da je edini Radič njegov rešitelj. Tako hoče tudi »Kmetški list« delati zmedo med Prekmurci in jih izročati radičevskemu hrvatskemu pohlepu. Edina sreča je ta, da v Prekmurju nihče ne bere »Kmetkega lista«!

Proti takemu početju moramo najodločneje vstati in povedati: Mi smo Slovenci. Slovenci, ki so na Primorskem pod Italijanom, oni, ki so ostali pod Nemcem na Koroškem, Štajerci in Kranjci ter ravnotako prekmurski Slovenci, ki so bili toliko let pod Mažari, vsi smo eno: Slovenci. To hočemo tudi ostati! Mi nikogar ne zaničujemo, ne sovražimo ne Hrvatov, ne Srbov, toda nikomur nečemo biti hlapeci. Pa tudi nikomur ne pustimo, da bi odtrgal od naše zemlje le en kosček. Kdor ponuja Prekmurcem Radiča, kdor dela kot naši nekdanji samostojneži za hrvatstvo na naših tleh, ta ni naš človek, ampak izdajavec slovenskih koristi.

To smo morali povedati, da vedo vsi naši ljudje prav ceniti tiste shode samostojnežev, kjer po cirkuško kažejo svojega Radiča. Smo kot se samo po sebi razume in kot smo že nešteto poudarili, za eno državo, v kateri smo Srbi, Hrvati in Slovenci, ampak vedno kot enakopravni člani, ne pa kot podložniki.

Tiste, ki jih je sram slovenstva, pa privoščimo samostojnežem in demokratom.

Sekularizacija cerkvenega imetja v Meksiki. Meksikanska vlada je izdala naredbu, s katero se vse cerkveno imetje konfiscira. Vsi samostani bodo razpuščeni. Katoliškim listom je prepovedano razpravljati o vladini cerkveni politiki. — Iz Rima poročajo, da je kardinal Gaspari poslal vsem predstavnikom tujih držav pri Vatikanu protestno noto (pismo) proti cerkveni politiki meksikanske vlade.

Kuga v Meksiki. V meksikanskem mestu Leonu divja kuga. Da se prepreči razširjanje bolezni, je dala vlada z vojaštvom obkoliti mesto. Straže imajo naročilo, da vsakega, ki bi poizkušal zapustiti mesto, ustrelje. Mrličje mečejo v veliko jamo, kjer jih polijejo s petrolejem in nato sežgo. Kuga je nastala po veliki povodnji, ki je nedavno poplavela mesto.

Poljska in Litva. Med republikama Poljsko in Litvo je bil do zadnjega časa zelo oster spor. Odkar je namreč 15. marca 1923. svet veleposlanikov končno veljavno odločil, da pripada Vilenjščina (t. j. nekdanje rusko mesto Vilno z okolico) Poljski, od tega časa dalje med tema dvema sosedama ni bilo prijateljstva. Litva pod nobenim pogojem ni marala priznati te odločitve. Šele sedanji predsednik litvanske republike dr. Grinius, izvoljen junija t. l. je spremenil dosedanje stališče in zdaj vse tako kaže, da se začenja nova doba v medsebojnih odnosih Litve in Poljske. V Litvi živi mnogo Poljakov, ki doslej niso uživali skoro nikakih pravic. Ti bodo sedaj dobili svojo kulturno avtonomijo. V litvanskem parlamentu bo te dni stavljen predlog, ki predvideva osnovanje poljskega narodnega sveta, ki bo reprezentiral poljsko narodno manjšino na Litvi; predsednik sveta bo imel posvetovalen glas v litvanskem ministrskem svetu. Poljski narodni svet bo imel dalje pravico izdajati navedbe z zakonsko veljavo v okviru litvanske ustave za poljsko narodno manjšino. Ker je večina litvanske narodne skupščine zavzel prijateljsko stališče do poljskih zahtev bo predlog gotovo sprejet, kar bo brezdvomno v veliko obojestransko korist.

Aneksija Somalije. Z objavo zakonskega dekreta v ital. uradnem listu 6. t. m. je Italija anektirala Somalijo. Italijanska okupacijska uprava se bo likvidirala.

Štrajk angleških rudarjev in druge. Angleški rudarji še vedno niso nehali stavkati. Po uradnih podatkih štrajka še vedno nad 1.000.000 rudarjev. Ker je začelo primanjkovati premoga, je vlada stavila v parlamentu zahtevo po nadaljnjem kreditu v višini 8 milijonov šterlingov za nakup premoga v inozemstvu. Skoda na plačah vsled rudarskega štrajka je dosegla vsoto 27 in pol milijona šterlingov. Dosednji primanjkljaj na produkciji premoga znaša vsled štrajka okoli 45 milijonov ton, kar predstavlja vrednost okoli 36 milijonov funtov šterlingov.

V vsako hišo Domoljuba!

NOVIČAR

DOMŽALE IN OKOLICO OPOZARJAMO: V NEDELJO 25. JULIJA OB 3 POPOLDNE BO V DOMŽALAH POLITIČEN SHOD SLS, NA KATEREM GOVORI NACELNIK NAŠE STRANKE DR. ANTON KOROŠEC. PRIDITE, SOMISLJENIKI, POLNOSTEVILNO!

Orlovski izlet v Rim.

(31 avgusta d 08. septembra t. l.)

1. Nekateri gospode smo naprosili, da bi nam pri vodstvu po Rimu pomagali kot vodniki. Do sedaj pa se jih je oglasilo le malo. Prosimo, da pohite z odgovorom. Prosimo tudi druge, ki jih nismo naprosili, da se prijavijo za vodnike.

2. Polovična vožnja od vstopne postaje do Ljubljane, kjer se bo formiral posebni vlak, je dovoljena. Vsak udeleženec kupi na odhodni postaji celo vozno karto, ki jo v Ljubljani ne sme oddati, ker bo veljala na povratku z Rima za vožnjo nazaj. Mesto potrdila bo služila potovalna knjižica, ki jo bo vsak udeleženec prejel pravočasno. Polovična vožnja je dovoljena za Slovenijo, Hrvaško in Slavonijo, Vojvodino in Bosno.

3. Za vožnjo v II. razredu je doplačati še 320 dinarjev.

4. Nekaj priglasičencev še ni poslalo osebnih podatkov (ime in priimek, poklic, rojstni kraj in leto, pristojnost v občino in srezko poglavarstvo) za skupni potni list. Prosimo, da takoj pošljejo, ker si bodo morali sicer omisliti svoj potni list.

5. Kdor namerava ostati še dalje v Italiji in se vrniti pozneje kot cela skupina, potrebuje svoj potni list.

6. Pod skupnimi prenočišči je razumeti slamnice na tleh. Posebna prenočišča pa so sobice z eno posteljo ali sobe z več posteljami. Za posebna prenočišča je doplačati še 180 Din.

7. Naročili smo večje število na črtov Rima. Stali bodo približno 6—10 Din. Kdor ga želi naročiti, naj piše.

8. Med priglasičenci je tudi nekaj takih, ki imajo po Italiji prosto vožnjo. Ako bo veljala prosta vožnja za naš posebni vlak, bomo še pravočasno zaprosili.

Pismo s Kosovega polja.

Dovolite gospod urednik mali prostor v »Domoljub«, da opišemo naš vojaški položaj. Za nas vojaško življenje še ni prešlabo. Hrana, ki je pri vojakih prvo vprašanje, je bila pri nas v prešlih 15 mesecih zadostna. Častnike imamo tukaj raznih narodnosti: Srbe, Hrvate, Slovence in Črnogorce. Vsi so z nami prijazni. Ne more se reči, da zaničujejo nas Slovence, temveč radi nas imajo, Slovence cenijo kot prve in najboljše vojake.

Na severozapadni strani Kosovega polja stoji Šar-planina s svojim vedno s sne-

gom pokritim grebenom Ljubotinom, ki je 2800 m visok.

Poljski pridelki so tukaj pšenica, oves in nekoliko koruze. Letina je zelo slaba. Krompirja tukaj ne poznajo. V okolici Prizrena je tudi nekoliko vinograda.

Po narodnosti so tukaj večji del Turki-Arnauti, le prav malo je pravoslavnikov in katolikov.

Najlepše pozdrave pošiljamo vsem slovenskim fantom in dekletom, čitateljem in čitateljicam »Domoljuba«. Jakob Stariha, Semič; Janez Gršič, Bojanja vas; Vinko Trampuš, Ljubljana; Alojzij Lebar, Trbovlje; Ivan Maričič, Stari trg pri Črnomlju; Josip Jakofčič, Cerkevšče; Janez Cesar, Radovica; Jože Slobodnik, Bojanja vas; Alojz Črnetič, vsi v 1. bataljonu 31. pešpolka v Uroševcu, Kosovo.

Pismo iz Francije.

Dragi »Domoljub«! Ker te tako težko pričakujem vsaki teden, in te vselej čitam tako dolgo, da te do konca prečitam, dovoli mi prostorčka za to pismo.

Draginja je tukaj vsak dan večja. Frank pada vedno, zdaj stane 1 ameriški dolar 39 frankov, lani 18; danes stane 100 Din 68 frankov, lani 30. Funt mesa lani 4 franke, letos 5; štruca kruha lani 3,20, letos 4,60; mast 6,90, lani 4,40; kava 14, lani 9; par čevljev 60, lani 48. Kljub tej druginji je zaslužek vedno enak, le druginjske doklade so zvišali. Novi francoski zakon nam je prinesel zopet novo breme. Identitetni listek bo veljal samo 2 leti in bo stal odslej 68 frankov, prej pa 16. Vsak naj se dobro pouči, preden odpotuje, kajti v tej druginji je slabo, če mora človek hoditi iz kraja v kraj. V nedeljo 4. julija je priredilo Slovensko podporno društvo sv. Barbare iz Freiming-Merlebach izlet v Špitel. Tukajšnji Slovenci so se jezili, ker društvo ni priredilo napovedane igre. S takim ravnanjem društvo izgublja ugled.

d † Zlatomašnik in duh, svetnik Michael Saje. Dne 25. junija je izdihnil v 86. letu svojega življenja po par tednih lahkega bolehanja svojo dušo v Mekinjah pri usmiljenih bratih in bil pokopan v ponedeljek 28. junija v Mekinjah. Sam zvest bralec in dopisnik »Domoljubov«, je bil poznan pokojni gospod bralcem »Domoljubov« širok dolenjskih hribov kot bivši župnik pri romarski cerkvi sv. Antona v Štangi. Rojen v Dol. Straži, župnija Prečna. Služboval je ves čas do vpokojitve le na Dolenjskem, in sicer najprej kaplan na Kočevskem, v Šmartnem pri Litiji, v Boštanju in Studencu skupno 6 let, nato pa kot župnik v Štangi pri Litiji celih 36 let. Farani in romarji so ga cenili kot izvrstnega pridigarja. Skrbel je z veliko ljubeznijo za cerkveno petje. Malo hribovsko farno cerkev je razširil in prezidal v lepo okusno hišo božjo. Oskrbel ji je 3 lepe marmornate oltarje in jo v vsakem oziru lepo opremil. Poleg dela v cerkvi je pa vseh 36 let po-

GORENJCJI, 25. JULIJA VSI NA JESENICE, KJER PROSLAVIMO 20 LETNICO NAJSTAREJŠEGA ORLOVSKEGA DRUŠTVA. POLOVIČNA VOŽNJA DOVOLJENA IN VELJA ZA 24., 25. IN 26. JULIJ PO PRUGAH LJUBLJAN. DIREKCIJE.

učeval v zasilni šoli mladino kot učitelj vseh predmetov. Po 3—4 ure na dan je učil, polovico svojega službovanja brezplačno, pozneje proti mali nagradi, šele nazadnje je dobival nekaj plače. Ker nima fara svoje šole, je sezidal prostorno cerkveno hišo s primerno sobo za šolo. Skrbel je pa tudi za gospodarsko izobrazbo svojih faranov, zlasti za povzdigo umne sadjereje. Od mladosti navdušen Slovenec-narodnjak je podpiral vedno ljudstvu koristno politiko, sodeloval sam v občinskem odboru in bil častni občan občine Trebeljevo. Znan je bil tudi kot gostoljuben mož in iz njegovega župnišča se je po rokah njegove blage sestre Ane, njegove zveste gospodinje, razdelilo nešteto dobrot med reveže in pomoči potrebne v fari. Ko je stopil leta 1912., 72 let star, v pokoj, še ni nehal z delom. Nastanil se je kot upokojenec na Skaručini, kjer je opravljal še potem pri podružni cerkvi sv. Lucije nedeljsko službo božjo do 1. 1920. Precej vpešanega so ga povabili usmiljeni bratje v Mekinje v Dom sv. Antona kot hišnega duhovnika. Umrl je priljubljen vsem, ki so ga poznali, kot zvestega in dobrega služabnika Gospodovega, pol ure po sprejemu sv. obhajila, ki ga je do zadnjega vsak dan prejemal.

d Nov katoliški dom v Zagrebu. Pri Sv. Duhu v Zagrebu so 27. junija položili in blagoslovili temeljni kamen za zgradbo novega katoliškega doma. Med slovesno službo božjo je vsa orlovska četa prejela sv. obhajilo. Popoldne je bil javni nastop orlovske mladine, ki je prav dobro uspel. Katoliško gibanje tudi v Zagrebu smotreno napreduje.

d † Dr. Josip Stojc, bivši primarij v deželni bolnici v Ljubljani in zelo znan zdravnik, je v petek ob 4 popoldne nena doma umrl. Blag mu spomin.

d Vreme. Stoletni koledar prorokuje, da bo julij v prvi polovici hladan, oblačen in deževen. V drugi polovici bodo pa zelo vroči dnevi, le od 18. do 21. bo nekaj dežja. Bomo videli.

d Po 12 letih se je vrnil iz vojnega ujetništva Rado Ičin iz Starega Sivca v Bački. Ujeli so ga 1. 1914. Rusi. V Rusiji se je oženil in se vrnil z ženo in štirimi otroci.

d Težka nesreča. Pri Cetinju v Črni gori se je prevrnil potniški avtomobil. 10 Potnikov je bilo takoj mrtvih, a ostalih 10 so vsi težko poškodovani.

d Pri Podgorici so našli truplo umorjenega orožnika, ki so ga umorili tihotapec albanskega tobaka. Truplo je bilo večkrat prebodeno z nožem.

Ia. Amerika

se imenuje fina rujava kotenina, izdelana iz najboljšega ameriškega bombaža. — Po trikratnem pranju postane snežno bela. V zalogi pri

A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10

d Stalna higienska razstava v Ljubljani (Lattermanov drevored) bo odslej odprta vsak dan od 14 do 18. Razstava je prenovljena in razširjena. Opozarja se občinstvo, da si jo ogleda.

d Po nedolžnem je bil obsojen na smrt hlapec Josip Kokalj, ki so ga v Celju obsodili, da je skupno s svojo gospodinja Marijo Stajner umoril staro Selmajster. Sedaj se je izkazalo, da sta umor izvršila Marija Stajner in njen sim Josip in da Kokalj najbrže ni sodeloval. Nova porotna razprava bo še enkrat razsodila v tej žalostni zadevi.

d Smrtnej nesreči. Pastir Jožef Krišelj je gledal, kako so v šenčurskem gozdu podirali smreke. Eno drevo ga je udarilo po glavi tako hudo, da je umrl. Mizar Matjašič od Sv. Jurija v Slovenskih goricah je padel v cerkvenem stolpu v Podčetrtku 5 m globoko. Ker je nesel na stolp težko klado za nove zvonove, se mu je vlomila stopnica. Pri padcu ga je klada tako stisnila, da je na poti v bolnico izdihnil.

d Neznana mrtvec ob železniški progi. Pred par dnevi so našli ob železniški progi pri Črnomlju med km 108.7 in 108.8 truplo okrog 70 let starega moža. Ponesrečenec je srednje velik, suh, na temenu plešast, čedno oblečen v temnomodro obleko in obut v škornje. Pri njem so našli samo okrog 5 kg težak zavoj, v katerem pa so bili sami različni reklamni listki, kot bi jih bil prav pridno nabiral recimo po ljubljanskem velesejmu. Kdo je ponesrečenec, še ne vedo, sumijo pa, da mora biti okolčan, ki se je vračal z velesejma ljubljanskega.

d Pogrešajo že skoro 14 dni 32 letno Marijo Jeseničnikovo iz Gaberja pri Celju. Navedena je velike postave, okroglega obraza, ima temne oči in kostanjeve lase ter je odšla v delavski obleki. Ker ni vzela ničesar s seboj, sumijo, da se ji je pripetila nesreča ali pa se je izvršil zločin. Preiskali so že vso okolico, toda do sedaj še zama.

d Dva samomora nesrečnih deklet. Zagreb je mesto samomorov. Zopet ima dva. Zastrupili sta se Edita Planinšek in Pepca Komerički. Prva je bila brezposelna in bolna ter zadnji čas silno otožna. Kaj jo je neposredno gnalo v smrt, ni mogoče ugotoviti. Pepca Komerički si je vzela življenje, ker je ljubila človeka, ki je ni maral.

★ V »Gazela« milo so našli zlatnike še naslednji: G. Režika Rozman, Jedlovnik-Svečina pri Mariboru, milo kup. pri tvrdki Matija Arh, Svečina pri Mariboru, G. Ema Podojsteršek, Mežica, milo kupila pri Prvem delavskem konz. društvu, prodajalna Mežica pri Prevaljah. G. Jurij Kovač, Prevalje, milo kupil pri Prvem delavskem konz. društvu, Prevalje. G. Jozefa Bozina, Veliki Obrež pri Dobovi, milo kup. pri tvrdki Gustav Seusek, Dobova pri Brežicah. G. Pepca Glinšek, Sv. Križ pri Kostanjevici, milo kupila pri Prvem delavskem konz. društvu, Sv. Križ pri Kostanjevici. G. Josepa Grünwald, Koprivnica, milo kupila pri tvrdki Jakob Hirschler, ml., Koprivnica, Hrvatska. G. Helena Kocjan, Ptuj, Dovozna cesta 2, milo kupila pri tvrdki Hinko Kreft, Ptuj. G. Marjana Pivk, Petkove št. 13, milo kupila pri tvrdki Anastazija Cvetko, Rovte nad Logatcem. G. Marija Petek, Gajevec, milo kupila pri tvrdki Franc Mikl, Sv. Marjeta pri Moškanjcih. G. Avram Levi, Banja Luka, kup.

milo pri tvrdki Isidor Salom Sarafič, Banja Luka. G. Husein Bajagičević, Banja Luka, milo kup. pri tvrdki Isidor Salom Sarafič, Banja Luka. G. Ana Hočevar, Zvirčem št. 20, kupila milo pri tvrdki Ignac Pugelj, Zvirčem pri Dobrempolju.

d Nesrečna žena. V Drnju pri Koprivnici se je vrgla pod vlak Bara Kraljič, hčerka narodnega poslanca Pavla Dombaj. Bara je bila vdova in je po moževi smrti gospodinjala pri očetu, ki je istotako vdovec. Oče ji ni dovolil, da bi se ponovno poročila s človekom, ki ga je izbrala. Z bratom in njegovo ženo se je večkrat prepirala. Zanimivo je, da je v tej rodbini izredno veliko nenaravnih smrti. Starega očeta je ubilo drevo, stara mati je zgorela, mati tudi zgorela, moža so ji pa ustrelili leta 1921. kot vojnega begunca žandariji.

d Stekel pes je v ogulinskem okraju ogrizel 13 ljudi, ki so vse prepeljali v Pasteurjev zavod v Zagrebu.

d Roparski napad. Na poti, ki vodi iz Žetal preko gore na Krapino, je bil oropan od treh roparjev nek Hrvat iz hrvaške občine Zarmancev. Roparji so po zabodljaju z nožem oropali omenjenemu 7000 kron. Po daljši preiskavi se je posročilo žetalskim orožnikom, da so izsledili dva tolovaja in ju vtaknili pod ključ. Tretjega še nimajo.

d Prestovoljna javna dražba posestiva Ane Podlesnikove v Kokrici pri Kranju je v nedeljo 25. julija t. l. ob 10 dopoldne na licu mesta v Kokrici pri Kranju. Prodajala se bo stanovanjska hiša s starodavno gostilniško koncesijo, gospodarska poslopja ter 7 hektarov zemlje, vrtov, njiv, travnikov in gozdov, in sicer v posameznih kosih ali pa skupno. Obenem se bo prodajala še ne požeta pšenica (fruga). Natančni pogoji se dobe pri županištvu Predoslje, p. Kranj.

Orlovski dan

V SMARTNEM PRI LITJI LJUBLJANSKEGA OKROZJA

dne 1. avgusta 1926.

Dopoldne ob pol 9 sprejem na postaji v Litiji; ob 10 sv. maša v Šmartnem; po sv. maši tabor pred cerkvijo; popoldne ob 2 litanije; ob 3 javna telovadba.

Polovična vožnja je dovoljena po vseh progah. Voznega list kavLitiji ne oddajte, ker velja tudi za nazaj.

Izkaznice za polovično vožnjo se dobe edino na dan prireditve pri blagajni na telovadišču.

Narodne noše bodo poseben kras spreveda. Obljubljenih je že lepo število.

Pohitimo skupaj ene misli in enega srca dne 1. avgusta v Šmartno pri Litiji.

d Časopisje na Hrvatskem. Vatikansko glasilo »L'Osservatore Romano« prinaša popis časopisja na Hrvatskem in ugotavlja, da je v Zagrebu, Osijeku, Sušaku, Sarajevu in Splitu 19 liberalnih in protiverskih časopisov, ki se prodajajo v 150.000 izvodih. Hrvatski katoličani pa imajo le 6 tednikov v Hrvatski in Slavoniji, 3 v Dalmaciji in 2 v Bosni in Hercegovini. Dnevna glasila pa sploh nimajo. Kdor to ve, bo znal ceniti silne težave, s kakršnimi se mora boriti katoliško gibanje na Hrvatskem.

PALMA

KAUČUK PETE IN POTPLATE

morate nositi ob vsakem času. »Palma« ni razkošje, ker daje elastično, prijetno holo, marveč je za vsakega praktičnega in štedljivega človeka nujno potrebna, ker je mnogo trpežnejša in cenejša kot usnje. En poskus Vas bo takoj uveril. Poslej ne boste hoteli nositi čevljev brez »Palme«

d Zelo veliko zanimanje za loterijo v prid »Društvenemu domu« v Breznici. Glavni dobitki bodo: Sobna oprava, kolo, šivalni stroj, kuhinjska oprava, slamoreznica, žepna ura itd. — Iz daljnjih pokrajin izven Slovenije naročajo srečke, ki stane vsaka samo 5 Din. Zrebanje se bo vršilo dne 8. septembra 1926. Zares morate pohiteti z naročitvijo, sicer utegne srečk zmanjkati. — Izobraževalno društvo na Breznici, p. Zirovnica.

d Občina St. Ilj v Slov. goricah je imenovala tamošnjega g. župnika in duh. svetnika Evalda Vračko častnim občanom. Čestitamo!

d Ozdravljenje v Lurdu. »Le Bureau Medical« (zdravniški urad) je objavil zapisnik o ozdravljenju gne. Marije Rose Robert z Guichena, ki se je dogodilo v Lurdu v juniju leta 1925, pa so ga šele te dni končno potrdili in objavili. Imenovana je bila bolna na jetrih tako hudo, da je vsakdo pričakoval skorajšnjo smrt. Vse njeno življenje je bilo mučeništvo. Izpričevalo o njenem ozdravljenju ji je dal njen zdravnik, ki jo je točno pregledal pred odhodom v Lurd in takoj po vrnitvi. Ta zdravnik ni katoličan.

d Osebna vest. Kakor poroča največja številka »Kmetovalca«, je postavljen s kraljevskim ukazom za ravnatelja nove kmetijske šole v Rakičan g. Tone Šega.

d Umrla sta pri Sv. Križu pri Litiji Peter Novinec (Hovica), star 91 let in Anton Tomec (Gobnik), star 72 let.

d »Brezalkoholna Produkcija«, Ljubljana, Poljanski nasip 10/VI, pošlje vsakemu naročniku »Domoljuba« zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoli: ne bo Vam žal!

d Nova kmetijska šola. Kralj je podpisal ukaz, da se ustanovi v Rakičanih v Slovenski krajini posebna šola za kmetijstvo in živinorejo z enoletnim poukom.

d Za železničarje. Prometno ministrstvo bo otvorilo pri vseh železniških ravnateljstvih posebne kurze za železničarje. V ta namen so določili kredit 3 milijone dinarjev.

d »Zadružni dan« v Dalmaciji. Zadnje nedeljo je vsa Dalmacija posvetila zadružništvu. Po vseh krajih, kjer je kaka zadruga, so bila predavanja o zadružništvu in njegovem velikem socialnem pomenu. Prihodnjo zimo bo zadružništvo priredilo posebne tečaje za izobrazbo zadružnih funkcionarjev.

d Pobesneta je. Kmetica Ruža Valitna iz Krapine na Hrvaškem je umrla prejšnji teden v zagrebškem Pasteurjevem zavodu v strašnih mukah. To ženo je ugriznil stekel pes. Pa mesto, da bi poklicala zdravnika, je šla k nekemu »čarovniku« kmetu Rajakoviču, ki jo je toliko časa »zdravil«, da je pasji strup začel učinkovati in je žena prišla v Zagreb prepozno. — Takega praznovanja menda v Sloveniji ni več.

d Katera dežela ima največ časopisov. Seveda Amerika. Združene države severa namreč 30.000 jih imajo. Zatem pa dolgo časa nič. Potem šele pride Francija z deset tisoč, Nemčija 7000, Angliška 5000, Italija 2500. Vse drugačno lice pa pokaže statistika, ako upoštevamo število prebivalstva. Potem pride največje število časopisov na Švico, namreč 270 na en milijon prebivalcev. Na drugem mestu so Združene države z 250 časopisi, na tretjem pa Francija z 240. Potem sledijo Nizozemska 130, Nemčija pa le 115. Angliška ima 98 časopisov na en milijon prebivalcev, Italija 60, Belgija pa samo 30.

d Iz veterinarske službe. Za veterinarja pri okrajnem glavarstvu v Kamniku je imenovan Josip Rauter, veterinar v Kummanovu.

d Imenovanji na mariborski vinogradniški šoli. Za profesorja na mariborski vinogradniško-sadjarski šoli je imenovan Ferdinand Vončina, profesor nižje kmetijske šole v Mariboru; za računskega uradnika na isti vinogradniški šoli je pa imenovan Joško Sotler, doslej v istem svojstvu na nižji kmet. šoli v Mariboru.

d Čudna naročila. Nemška tiskarska podjetja so dobila iz Afrike, Indije in Avstralije naročila, da tiskajo potvorjene bankovce. Nemška državna banka je o namerah obvestila angleška oblastva.

d Novice od Marije Snežne. Zadnje tedne so se pri Mariji Snežni dogodile velike nesreče. Strela je udarila v drevo ter omamila neko v bližini stoječo ženo. —

Nekega gospodarja je udaril lastni konj s kopitom zadnje noge in mu zadal tako močan udarec, da je dobil težke notranje poškodbe in je čez nekaj dni umrl. — Pri Ferku sta se sporekla dva kosca. V veži je eden zamahnil po drugem s koso ter mu ost zasadil globoko v hrbet. — Mrzli dnevi so nastopili, poletje se nič ne čuti. Žito polga, krompir gnije, vinogradi slabo kažejo — obeta se sploh slaba letina.

d Potres. Na otoku Rodosu je potres uničil 200 hiš. V Egiptu je potres ubil nad 100 ljudi.

d Strela. V nedeljo je v Srednji Bistrici v hišo pri Domanko tresčilo. Strela je šla skozi slemena v hišo i je močno ožgala ženo, ki je sedela pri peči poleg slepega moža. Možu se ni nič zgodilo. Poškodbe žene niso nevarne.

d Smrtna nesreča. Na Pobrežju pri Mariboru stanuje sprevodnik državne železnice in posetnik Franc Lešnik. V soboto popoldne je podiral drevesa na posestvu in pri tem delu ga je eno drevo pritisnilo tako nesrečno, da je obležal nezavesten in so ga morali prepeljati v bolnico, kjer je pondeljek zjutraj umrl radi notranjih poškodb. Pokojni je bil blag mož, obče spoštovan. N. v m. p.!

d Vojaška služba. Portugalska vlada je izdala odredbo, po kateri se morejo vsi Portugalci, bivajoči v inozemstvu, oprostiti vojaške službe, ako plačajo 40 funtov šterlingov. Vsota odplačil se bo porabila za preureditev armade in za zgradbo novih cest.

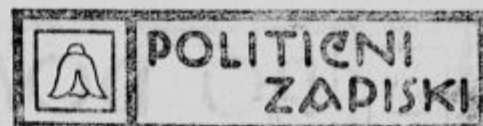
d Vojaška obrtna šola v Kragujevcu. Beletos sprejela okoli 60 učencev. Prosilci ne smejo biti pod 12 in ne nad 16 let stari. Prošnje je vlagati do 15. avgusta na Vojaško obrtno šolo pri artiljerijskem tehničnem zavodu v Kragujevcu. Prošnji je priložiti izpričevalo o dovršeni ljudski šoli s prav dobrim ali vsaj en razred gimnazije z dobrim uspehom.

d Artiljerijska podčastniška šola v Čupriji sprejme letos 150 gojencev. Rok za prijave je do 20. septembra. Šola traja dve leti. Razpis je na vpogled pri komandi vojnega okrožja in na občinskih uradih.

Duhovno vaje za gospodinjstvo v župniščih bodo letos prvič v Ljubljani pri č. uršulinkah od 18. avg. zvečer do 22. avg. zjutraj 1926. — Prihod točno 18. avg. ob 6 zvečer. — Oskrbnina okoli 120 Din za vse 3 dni! — S seboj naj prinese: posteljne rjuhe, mašno knjižico, rožni venec, oskrbnino, dobro voljo. — Priglašajte se takoj samo na naslov: Čč. predstojništvo uršulinskega samostana, Ljubljana.

n Ljubljanski čebelarji prireda v nedeljo dne 18. julija 1926 v Podkraju pod Krimom pri za čebelarstvo zaslužnem gostilničarju g. »Anzelc« domačo veselico. Popoldne ob 10. uri služba božja pri Sv. Janezu, nato različni čebelarški razgovori, popoldne domača zabava. Društvena dila bo na razpolago ob pol 8. uri zjutraj pri dolenskem mostu. V slučaju slabega vremena se preloži v velika na prihodnjo nedeljo. K tej zabavi se vladno vabijo vsi čebelarji, prijatelji čebelarstva in narve.

n Preska pri Medvedah. »Ljudski oderc iz Ljubljane uprizori v nedeljo 18. julija ob 3 popoldne v »Društvenem domu« v Preski velezanimivo in humorjapolno, splono priljubljeno veseligr v petih dejanjih »Babilonc«. To igro so povsod uprizorjali z velikim uspehom in v splošno zadovoljnost. Vse prijatelje lepe in dobre zabave iskreno vabimo!

p Zadoščenje našim zadrugam. Lansko leto so neki nepridiprivi začeli prikrito javno hujskati proti našim zadružnim organizacijam, zlasti proti Zadružni in Gospodarski zvezi. Napisali so neko brošuro, v kateri so neresnično poročali tudi o Vzajemni posojilnici. Vse navedene zadruge so vložile tožbo. Ker niso mogle tožiti zaplotnih piscev, ki se niso podpisali, so tožile tiskarnarja, ki je brošuro tiskal. O tožbi »Vzajemne posojilnice« je bil tiskarnar Michael Rožanc obsojen, v pravdi Gospodarske in Zadružne zveze pa je prosil njegov zastopnik za poravnavo. Poravnava se je sklenila tako, da nosi obtoženec vse stroške in poda v našem časopisju tole izjavo:

IZJAVA.

V jeseni lanskega leta je tiskarna J. Blasnikovih nasl. sprejela naročilo za natis okrožnice »Prečistiti in brošure »Naš odgovor Zadružni zvezi v Ljubljani«. Tiskarna je naročila izvršila v dobri veri, da vsebina rokopisov odgovarja resnici. Tiskovini pa sta dali »Gospodarski zvezic«, »Zadružni zvezic« in »Vzajemni posojilnic« v Ljubljani povod, da so vložile — ker jim pisca nisen hotel izdati — tiskovne tožbe radi klevete proti meni kot odgovornemu poslovodji tiskarne. Prepričan pa sem se, da so v tiskovinah navedeni očitki glede gospodarskega stanja »Gospodarske zveze«, »Zadružne zveze« in »Vzajemne posojilnice« netočni, vsled česar obžalujem, da je tiskarna z natisom teh tiskovin — četudi brez vsake zlobne namere — pripomogla k razširjenju žaljivih in škodljivih vesti o baje nepovoljnem gospodarskem stanju imenovanih zavodov.

Upamo, da bo sedaj konec intrig in obrekovanj. Za naše zadrugarje pa naj bo to nova izkušnja, da ne verjamejo nasprotnikom kadar širijo slabe vesti o naših zadružnih gospodarskih zavodih.

p »Domovina« računa, da so vsi njeni bralci patentirani tepci. Kajti, če bi mislila, da jo bero pametni ljudje, bi ne smela pisati takih neumnosti kot jih sedaj piše. Glede davkov pravi kar lepo mirno, da so krivi klerikalci, da imamo tako velike davke. Torej dr. Gregor Žerjav, ki je bil v vladi 57 mesecev sam ali po svojem šefu Pribičeviču in Pucljevci, ki so ministrali 30 mesecev, ti dvoji niso krivi. Čeprav so v tem času glasovali za vse proračune in za vse davke. Pač pa smo krivi mi od SLS ki smo se po naših poslancih borili p r o t i vsem finančnim predlogom in smo glasovali proti vsem državnim proračunom. Za pametnega človeka dovolj, da bo tak list poslal nazaj odkoder je prišel.

p V Radovljici je bil v nedeljo, 4. t. m., sestanek zaupnikov SLS vsega radovljškega sodnega okraja. Zastopani sta bili dve občini. Zaupnikom je obširno poročal poslanec Dušan Sernec o sedanjem političnem položaju in delu naših poslancev. Sestanek je izrekel zaupnico Jugoslov. klubu in vodstvu stranke.

Varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici v Ljubljani, poleg hotela 'Union'. Obrestovanje najugodnejše. Posojila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvu i. t. d.

PO DOMOVINI

Versko manifestacijski shod

mož in fantov

VSEH ŽUPNIJ KAMNISKE DEKANIJE
v Kamniku, v nedeljo dne 25. julija 1926.
SPORED:

Po župnijah:

V vseh župnih cerkvah v dekaniji pri jutranji božji službi skupno in slovesno sv. obhajilo mož in fantov.

V Kamniku:

A. V dekanijski cerkvi:

1. Ob pol 10 cerkveni govor: Verske manifestacije namen.
2. Skupna posvetitev presv. Srcu Jezusovemu.
3. Kvišku zdaj dekanija vsa — (Mitterer), poje vsa cerkev.
4. Sv. maša, pojo združeni moški zbori.

B. Na vrtu pri »Krištofuc«:

1. Povsod Boga (prva kitica), pojo združeni moški zbori.
2. Pozdrav in izvolitev predsedstva.
3. a) Dr. J. Basaj: Mladeniški vzori na potu življenja.
b) Dr. M. Lavrenčič: Mož v družini.
c) Fr. Terseglav: Mož v javnosti.
4. Povsod Boga (zadnja kitica), pojo združeni moški zbori.

Manifestacija se vrši ob vsakem vremenju.
Odbor.

Bojevniki! 8. avgusta na Brezje!

Ustanovni občni zbor in sestanek Zveze slovenskih vojakov iz svetovne vojne se vrši v smislu točke 9. zvezinih pravil v nedeljo dne 8. avgusta ob 10 dopoldne na Brezjah s sledečim sporedom:

1. Otvoritveni govor, sv. maša in molitev za padle tovariše na prostem pred cerkvijo.

2. Sestanek in občni zbor Z. S. V. na prostem:

- a) Poročilo odbora.
- b) Volitev odbora in dveh revizorjev za prihodnje poslovno leto.
- c) eventualna sprememba pravil.
- d) Pozdravi in govori.
- e) Slučajnosti.

V Ljubljani, dne 7. julija 1926.

Martin Colarič l. r., Fran Bonač l. r.,
t. š. predsednik. t. š. tajnik.

TRATA V POLJANSKI DOLINI.

Tako velike povodnji, kot je lansko leto opustošila Poljansko dolino, letos ni bilo, vendar nam vedno deževje dela veliko škodo. Cesta po Poljanski dolini je že tako slaba, da gre človek, če se mu pose-

bno ne mudi, v lepem vremenu rajši peš, kot bi se vozil. Tudi avtomobil zdaj že nekaj časa ne vozi radi slabe ceste.

V soseski Hotavljice bodo napravili še dva nova zvonca, za katera je določil glasove zvonarski izvedenec č. g. pater Hugolin Sattner v Ljubljani. Večina sosesčanov je že dala svoj prispevek; kar še manjka, upemo dobiti od domačih in nekajti tudi od tujih, ker je cerkev na Hotavljah nekoliko tudi romarska cerkev; svoječasnno so bili na Hotavljah veliki shodi in sejmi.

Katoliško prosvetno društvo na Trati je dne 27. junija t. l. vprizorilo krasno igro: »Živa pokopana«. Dalo je za to igro napraviti tudi krasne kostume. Ker je pa to nedeljo bilo lepo vreme in so ljudje morali sušiti in spravljati seno, se mnogi niso mogli udeležiti predstave. Zato se bo igra ponavljala v nedeljo dne 18. julija 1926 ob treh popoldne. Ker je pričakovati izvanredno obilne udeležbe, vabimo obiskovalce iz tujih župnij, da si že naprej naroče vstopnice in sedeže.

SMARTNO OB SAVI.

V nedeljo 13. junija smo pri nas slovesno odkrili spominsko ploščo v svetovni vojni padlim vojakom. 20 jih je padlo iz naše fare. Bila je lepa slovesnost. Prisostvoval je tudi gospod predsednik Colarič, kurat Bonač, g. župnik, odbori podružnic Zveze slovenskih vojakov iz Štepanje vasi, Hrušice in Bizovika. Po lepo uspelem zborovanju je bila ustanovljena tudi pri nas podružnica Z. S. V., kateri želimo obilo uspeha.

SV. JURIJ OB ŠCAVNICI.

Praznik našega zaščitnika sv. Alojzija smo lepo proelavili. Kruli Močnik je osladil polnoštevilno zbrani orlovski družini zbadljivke nasprotnikov. Prelepo so žareli rožno-rdeči in liljsko beli cvetovi med procesijo, ki je spremljala Kneza in Viteza miru ven, v mlado rosno-nežno jutro. — O prekrasne barve Alojzijevega življenja; o trobojni znak domovinski! Nežna čistost in goreča ljubezen, združena z jasno modrino zvestobe do Boga in domovine, to so barve Orlovstva, to je trobojnica Slovenstva. — Vsako čuteče srce je plalo gorkega navdušenja za prelepe vzore. — Prekrasno uspele akademija je zaključila prazničnost dneva. Kot poteze umetnikovega čopiča je točka za točko slikala pozhrtvovalno delo orlovske mladine. — Orlički s svojim razigranim kretanjem, mladenke s svojimi ljubkimi gibi, člani z mladeniško ognjevitostjo, članice z nežno sanjavimi izrazi deklishe duše: vsi so očarali in razvneli duše navzočih. Proste, skupinske, simbolične vaje so se vrstile na odru, kot niz dragocenih biservov. Niso pač bili vsi lepo obrušeni, a zato je br. vodja Orličev s prekrasno deklamacijo opomnil, da je živi Orel naš vzor, Orel, ki se dviga vedno više, rastoč in izpopolnjujoč se. — »Mati ziblje...« — »Vera,

NAZNANILA

n Proslava 20 letnice najstarejšega orlovskega društva na Jesenicah. 24. in 25. julija proslavi jeseniška orlovska družina 20 letni jubilej svojega obstoja. Vse Gorenjce vabimo, da se udeležijo proslave v krojih ali narodnih nošah in tako pomagajo k čim sijajnejši proslavi v delavskih Jesenicah. Na predvečer, 24. julija, bo slavnostna akademija ob 9. uri zvečer pred Kat. domom. Prenočišča bomo preskrbeli vsem, ki se bodo prijavili, 25. julija bo ob 9. uri zjutraj sprejem gostov, ob 10. uri sv. maša na Savi, po sv. maši tabor in nato sprevod skozi Jesenice. Popoldne ob pol 4 javna telovadba, po telovadbi je koncert in srečolov. Polovična vožnja je dovoljena. Vsak udeleženeec naj kupi celi voznj listek do Jesenic. Listek naj na svoji postaji pusti žigosati zadaj. Na Jesenicah bo dobil potrdilo in se bo z zadaj žigosanim voznim listkom peljal domov. Prijavite se v naprej zaradi priprave. Prijatelji, pokažite simpatijo orlovski mladini in pridite polnoštevilno. Bog živi! Odbor.

n Zagorje ob Savi. V nedeljo 18. julija se vrši v Zagorju velika orlovska prireditev, ki jo priredi šmartinska orlovska srenja, to je odtoki Smartin, Zagorje, Izlake, Prežganje. Prireditve se udeležijo tudi naraščaj omenjenih odtokov. Spored je sledeč: Ob 1 popoldne sprejem na koločvru, potem sprevod v Zagorje, ob 2 v farni cerkvi liturgije, ob pol 4 začetek telovadbe na župnijskem vrtu. Ob 5 koncert godbe Salezijancev iz Rakovnika na dvorišču Zadržnega doma, bogat srečolov in druga zabava. Prijatelji orlovske mladine in poštenega razvedrila od blizu in daleč: Pridite na prireditev!

n Iz Predvdora. Vsem, ki so mi šli na roko ob priliki zadnjega skupnega romanja na sv. Viharje dne 26. junija, se prav pristrčno zahvaljujem. Predvsem g. poslancu Brodarju, ki je izposloval polovično vožnjo, in pa g. Francu Studen iz Zabel ter g. Al. Švigelj, ki sta pripomogla, da smo dobili skupen potni list. Še enkrat pristrčna hvala! — Jernej Pekovec.

n Prostovoljno gasilno društvo šinkov turna priredi igri »Kmet Herod« in »Dve teti«. Na sporedu so še razne deklamacije. Prireditve se vrši v nedeljo dne 11. julija popoldne ob 3. uri v gradu. Prosimo za obilno udeležbo!

Nov inženir. Na češki tehnični visoki šoli v Pragi je bil proglašen za inženerja g. Ivan Klemenčič iz Lokvice pri Metliki. Mlademu inženjerju in njegovim staršem iskreno častitamo!

Tamburaš, mesečna revija za tamburaško glasbo. 6. številka je ravnokar izšla in vsebuje partituro A. Rubinsteinove »Melodije«. Glasbeno-književna priloga obsega poleg tamburaških vestí razpravo o trzanju. Revijo toplo priporočamo. Naroča se pri M. Modic, Ljubljana, Kopitarjeva ul 1 in stane letno 120 Din.

upanje, ljubezen« — »Lepa naša domovina«, to so naslovi, ki so ganili sleherni dušo. — In slednjič milo tužni: »Oj Dobrodob...« članic! Oh, pretresljiva tožba Slovenstva! Bridka bolj nas je prešinjala, ob zavesti, da je toliko slovenskih sre izkravalo — zastoj! — Prelepa slika ljubke domaćnosti je bil za nas 27. junij! Bog daj blagoslova prekrasnim besedam slavnostnega govornika g. župnika, tako da bo kmalu vsa jurjevška župnija združena v podpiranju orlovskega vzorov! Bog živi!

Držite se stare navade

in uporabljajte še nadalje davno preizkušeni

Pravi Franckov kavni pridatek.

Ta pocenjuje kavo, jo krepča in ji daje dober okus.
Tudi k žitu spada neobhodno Pravi Franck.

PONIKVA OB J. Ž.

(Versko življenje.)

Tudi tukaj sta začeli marljivo delovati mladeniška in dekliška Marijina družba, zlasti dekliška. Dne 2. maja t. l. sta se obe družbi slovesno posvetili presv. Srcu Jezusovemu in trdno sklenili, da obhajata v bodoče obletnico te posvetitve vsako leto prvo nedeljo Marijinega meseca. Dne 20. junija t. l. sta praznovali dvestoletnico proglasitve sv. Alojzija svetnikom, za katero sta se pripravili s šestnedeljsko pobožnostjo. Članice dekliške družbe skrbujejo tudi leto za letom častno stražo pred sv. R. Telesom, ko je izpostavljen v dnevih »Večne molitve« 29. in 30. junija. Mnogo se trudijo tudi kot desetnice in organiziranje Družbe za širjenje vere, pri čemer so dosegle lepe uspehe. Sveti Alojzij, ki ga hočemo tudi v prihodnje pobožno častiti, naj nam pri Božjem Srcu izprosi stanovitnost! — Večina družbenikov in družbenic pa smo obenem tudi tretjeredniki sv. Frančiška Asiškega. Zato se že veselimo na proslavo sv. Frančiška, ki jo priredimo v spomin sedemstoletnice njegove smrti v nedeljo dne 8. avgusta t. l. Izbrali smo ta dan zaradi porcijunkulskega odpustka, ki ga je sv. Frančišek izprosil od Boga in kateri se bo ta dan dobival v naši farni cerkvi. Zato vabimo k tej proslavi tretjerednike in druge vernike.

ZGORNJI BRNIK PRI KRANJU.

(Izjava.)

Ker so me nekateri samostojni dekretari in osebni nasprotniki obdoli, da sem davčni zaupnik, izjavljam, da je ta trditve zlobna laž. Razpisujem nagrado 10.000 Din tistemu, ki mi kaj takega dokáže. Kdor želi zaslužiti 10.000 Din, naj pride k meni, pa mu bom dal primerno poloblastilo na davčnega referenta, naj mirno izda moje ime, če sem kdaj koga naznanil za kak davek. Kdor me bo pa še obrekoval, s tistim se bova pa zmenila pri sodnji. — Anton Ahčin.

DVORSKA VAS PRI VEL. LAŠČAH.

(Razno.)

V ponedeljek dne 17. maja je premikul posestnik Štefan Petrič. Bil je več let podžupan, cestni odbornik in ustanovni član tukajšnjega gasilnega društva. N. v m. p. l. — Leta 1922. v aprilu smo dobili z Jesenic nov jeklen zvon, ki tehta 1014 kg. Sedaj imamo zopet lepo ubrano zvonjenje. Lansko leto smo tudi našo podružniško cerkev malo prenovili, ker je bila tako po-

trebna popravila. Leta 1923. smo si napravili svoj gasilski dom. Obenem smo ustanovili prostovoljno gasilno društvo, ki nad vse dobro napreduje. Prenovili smo tudi našo brizgalno. Letos smo pa začeli s šolo. — Letina se obeta pri nas bolj slaba, posebno pa še koruze ne bo nič. Prvo žito je še precej dobro, Bog ga obvaruj kakšne hude ure. — Zadnjič je poslanec Škulj poskrbel en vagon koruze. Zelo je prav prišla posebno tistim, ki nimajo nič domače. — Tukaj pri nas se je zelo povečalo število »Domoljubovih« naročnikov. Saj je več kot pol vasi pristašev Slovenske ljudske stranke. Le še nekaj patentpolitikarjev« drži z g. Pucljem.

ŠT. JURIJ POD KUMOM.

V nedeljo dne 4. t. m. se je tu vršil občni zbor hranilnice in posojilnice. V načelstvo so izvoljeni gg.: Iv. Vodopivec, Iv. Vrtačnik, Hinko Medved, Franc Bravec in Jan. Baš. V nadzorstvo so bili izvoljeni gg.: Ivan Avreljo, Franc Kovač, Josip Knez (Četež), Leop. Strniša in Matej Tori.

D. M. V POLJU.

(Odkritje spomenika padlim vojakom.)

Z. S. V., podružnica pri D. M. v Polju vabi k slovesnosti odkritja spomenika v svetovni vojni padlim domačinom, ki se bo vršila v nedeljo dne 18. julija t. l.

Ker je ta dan posvečen spominu padlih vojakov, prosimo, da izostanejo vsakršne veselice s plesom.

Spomenik je krasno delo gg. kiparja Dolinarja ter kamnoseka Vodnika.

Na visokem podstavku je kip vojaka iz kraškega marmorja. Na štirih ploščah se blišči 96 imen padlih vojakov.

Odbor vabi tem potom vse bivše vojake, domačine ter svoje padlih, kakor tudi vojne tovariše iz bližnje in daljnje okolice, vse domače in sosedne farane. Toplo vabljeni zastopniki podružnic Z. S. V.

LOŠKI POTOK.

Pretresljiva nesreča se je dogodila na lazih med Loškim potokom in Goro dne 8. julija kmalu popoldne. Ruparjevi iz Retij so kosili seno. Med hudim dežjem so 4 mladi kosci: Viktor in Franc Rojec ter Franc Bambič in Jožef Bambič šli vedrit pod smreko. Brata Rojec sta bila stara 15 in 14 let, brata Bambič pa 25 in 22 let. Ubožci niso mislili, da so šli vedrit v naročje smrti. Naenkrat trešči v smreko. Brata Rojca sta bila mrtva in tudi njihov ujec Franc Bambič. Jožefu Bambiču se ni zgodilo prav nič. Stal je samo en korak proč od prve trojice. Priskočil je takoj na kraj

nesreče Ivan Bambič — Ruparjev oče —. Ves prestrašen je začel klicati na pomoč. Prihiteci so sosedni kosci, hoteli so pomagati pri oživiljenju, pa bilo je že končano troje življenj. G. dr. Oražem, zdravnik iz Ribnice, se je ob tej priliki pripeljal mimo. Takoj se je potrudil tudi on za pomoč. Pa žal, konstatirati je mogel le smrt. — Troje mladih življenj na en hip! nesreča vzbuja sočutje po vsej župniji. Vse 3 smo položili v skupen grob. Viktor Rojec je bil cerkveni strežnik in še tisto jutro pri sv. maši. Viktor in Franc sta bila naša Orliča, pridna in nadarjena dečka. Tudi Franc Bambič je bil vzoren fant. Vsem sorodnikom — pred vsem staršem — naše sožalje, mladim žrtvam pa večni pokoj.

PREŽGANJE.

Dne 18. julija t. l. bo praznovanje farné patrone sv. Marjete na Prežganjem. Na ta dan ponavadi ljudje radi prihitijo od blizu in daleč na naš prijazen hriboček. Tudi letos vabimo častilce sv. Marjete, bomo vse prijazno sprejeli in pogostili s črešnjami. Cerkvnik, ki ima gostilnico, pa poskrbi za zdravo pijačo in okusni prigrizek. Imeli bomo tudi dvojno službo božjo; ob pol 6 zjutraj in ob 10 dopoldne, tako da bo tudi v tem oziru postreženo.

SV. KRIŽ PRI LITIJI.

Položili smo k večnemu počitku dne 29. 6., na sv. Petra in Pavla dan, Petra Novinc iz Hohoce pri Moravčah. Mož je bil globoko veren in vsi, ki so ga poznali, so ga spoštovali. Bil je vedno zvest pristaš Slovenske ljudske stranke. Zanimal se je za vse politično gibanje, bil je vedno naročnik »Domoljuba« ter ud »Družbe sv. Mohorja«. Ni bil pa samo naročnik dobrega berila, ampak tudi priden čitatelj. Večni mir njegovi duši.

MIRNA.

(Popravek.)

V naši štev. 88. od 24. septembra 1925 smo priobčili, da je Franc Rugelj, krojač na Mirni, oklal z nožem Antona Kastelica, da se je moral iti zdraviti v Ljubljano. Glede na izid kazenske preiskave popravljamo to poročilo v tem smislu, da Franc Rugelj Kastelica ni poškodoval z nožem, marveč ga je le ugriznil v lice.

★ Zobni atelje Ivana Radovana se nahaja odslej v Ljubljani, Selenburgova ul. 4 I. nadstr. (preje dr. Prossinagg). — Zobni atelje Frana Radovana pa se nahaja še vedno: Ljubljana VII, Celovška a. 14, nasproti velesojma.

IZOBRAZBI

Dolenjski tabor Prosv. zveze v Št. Vidu pri Stični.

Ob priliki blagoslovitve novega doma v Št. Vidu pri Stični se bo vršil 29. avgusta prvi dolenjski tabor Prosvetne zveze, na katerega so vabljena prosvetna in orlovska društva vse Slovenije, v prvi vrsti pa z naše Dolenjske.

Spored:

Dopolodne:

- Ob pol 9 sprejem gostov na postaji Št. Vid, nato spreved k sv. maši;
- ob pol 10 sv. maša s cerkvenim govorom (škof dr. Anton Bonaventura Jeglič);
- ob 11 blagoslovitev novega doma: a) cerkven obred, b) petje;
- ob pol 11 poklonitev na grobeh obeh ponesrečenih pri gradbi doma: a) govor (Franjo Neubauer), b) petje;
- ob pol 12 otvoritev in začetek tabora: a) pozdravi Prosvetne zveze, društev, župana, b) govor: Izobrazba, pogoj napredka (Fr. Kremžar), c) govor: Družina vir sreče, d) govor: Ljubimo svojo domovino (dr. Karel Capuder).

Popoldne:

- Ob 2 litanije;
  - ob 3. javna telovadba;
  - govor o orlovstvu (dr. Čampa);
  - prosta zabava, srečolov.
  - Na taboru sodeluje več prvovrstnih godb.
  - Vsa društva prosimo, da bi ta dan ne prirejala prireditev.
  - Natančnejša navodila slede pozneje.
- Prosvetna zveza.

Iz dežele grozot.

Duhovnik sedi mirno v električnem vozu. Nihče ga niti ne pozna, da je duhovnik, ker nosi svojo duhovniško obleko, ki je državno prepovedana, pod vrhno suknjo. Voz postoji, vanj vdere policija in tira nedolžnega duhovnika v zapor. To se godi vsak dan in večkrat na dan. Nič ni naredil duhovnik, samo zato ga mučijo, ker je pač duhovnik. To se godi v imenu »svobode«.

V hišo mirnega državljana vdere policija in razbije vse podobe svetnikov po stenah. Država v imenu »svobode« prepoveduje take podobe.

»Država v imenu »svobode« zahteva od duhovnikov in škofov, da prelomijo sveto obljubo in se poroče. V imenu »svobode« izganja papeževga delegata kakor kakega zločinca iz države, samo zato, ker je hotel blagosloviti temeljni kamen neke nove cerkve.

In socialistična vlada preganja katoliške delavce v imenu »svobode«. V Guadalahari je vladni špijon z gručo socialističnih pajdašev napadel trumo mirnih delavcev, ki so stopali iz cerkve sv. Frančiška. Socialisti so na svoje tovariše streljali, so jih

šest ubili in dvanajst ranili. Vse samo zato, ker so bili delavci verni katoličani, kar je po receptu »svobodomiselne svobode« prepovedano.

Med volitvami se nasilja proti katoličanom podesetorijo. Katoliške volivce zapirajo brez vsakega povoda, tako da si komaj kdo upa še kandidirati na katoliški listi.

To se godi v Mehiki.

Mehikanska vlada pa razglasa, da nič ne preganja katoliške vere, da mora samo semintja nastopiti proti kakemu duhovniku, ki se vtika v politiko.

To je sicer grda laž. Toda tudi, če bi ne bila laž, je za nas dober nauk. Kajti vlada s tem grdo in krivično ponižuje duhovski stan. Ali duhovnik ni ravno toliko vreden državljan kot vsak drugi? Če se smejo pečati s politiko advokati, čevljarji, mesarji, delavci, kmetje, obrtniki in vsi drugi, zakaj bi se katoliški duhovniki ne smeli? Kje je tukaj enakost pred zakonom?

Ali ne govore vsi preganjavci vere in cerkve, da se duhovnik ne sme vtikati v politiko? Ali ne pravijo tako naši samostojni, liberalci, socialisti in komunisti? Tako govore, mislijo pa samo na preganjanje. Najprej le lotijo duhovnikov, ko dobe več moči, pa še drugih katoličanov. Spominimo se mehikanskih grozot vselej, kadar bomo slišali zaničljivo vprašanje: »Kaj pa briga duhovnika politika?«

Tako si tudi naši liberalci predstavljajo svobodo.

Mehikanski socialisti so naredili temeljni zakon ali ustavo, ki je verno zrcalo svobodomiselne postavodaje. Ker tudi naši svobodomiselci delajo po istem programu in gredo za istim ciljem, priobčujemo še nekatere cvetke iz mehikanske ustave:

Čl. 137. pravi: Državna oblastva imajo izključno oblast, da določajo najvišje število duhovnikov za posamezne kraje. Samo rojeni Mehikanci smejo biti duhovniki.

Duhovniki ne smejo niti javno, niti v zasebnem razgovoru izraziti svoje nezadovoljstvo nad vlado in odredbami posameznih njenih organov. Duhovniki ne morejo biti izvoljeni v nobeno javno zastopstvo in se ne smejo udeleževati političnega dela niti političnih zborovanj.

Člen 3. pravi lažljivo: »Pouk je svoboden.« Nato pa pristavlja: Pouk v državnih šolah je brezverski. Istotako mora biti pouk v zasebnih šolah najsi bodo ljudske ali višje šole, samo brezverski. Nobena verska organizacija in noben duhovnik ne sme ustanoviti nobene ljudske šole in ne more biti njen voditelj.

Člen 130: »Pod nobenim pogojem se ne sme poučevati v zavodih, ki jih vodijo duhovniki. V tem pogledu ni nobenih predpravil ali izjem. Prepovedano je, da bi Mehikanci pošiljali otroke v inozemske šole.«

Člena 7. in 130. uničujeta svobodo katoliškega tiska: »Svoboda tiska in go-

vora glede vseh vprašanj je neomejena. Noben časopis in noben spis, ki ima po svojem naslovu ali programu tudi v najmanjši meri verski značaj ne sme pisati o javnih zadevah države in ne sme poročati o dejanjih državnih oblastev ali tudi posameznih oseb kolikor so lete v zvezi z javnimi zadevami.«

Člena 9. in 130. uničujeta vse katoliške organizacije: »Zajamčena je popolna svoboda društev in zborovanj za vse zakonite namene. Vsako politično združenje, ki ima v svojem naslovu le kako besedo verske označbe, ali v programu le nekaj verskih namenov je najstrožje prepovedano. V verskih prostorih se ne sme vršiti nobeno politično zborovanje.«

Člen 130. dalje jemlje duhovnikom vso svobodo. Duhovniki sploh niso več ljudje. Oni ne morejo ničesar več imeti, nič posedovati, vse njihovo premoženje in nepremično premoženje upravlja država. Duhovniki so izvzeti od rednih sodišč, kjer bi morali dobiti še kako pravico. O njih odloča samo državna oblast, ki si je nadela nalogo da zatré katoliško vero in cerkev.

Tako izgleda zakonito uničevanje cerkve. Po leti poti grdo tudi slovenske svobodomiselne stranke. Kancelarparagraf, ki ga zagovarjajo predvsem bivši samostojni in radikalci je prva stopnja k uničenju svobode duhovnikov po načelu: »Udaril bom pastirja.«

Dragi čitatelji! Povejte to fistim, ki so še dobri pa zaslepljeni podpirajo svobodomiselne stranke.

ANGLEZI ODSTRANJUJEJO CERKVI SOVRAŽNE ZAKONE.

Dne 10. marca 1926 je v angleški spodnji zbornici protestant D. H. Herbert vložil zakonski predlog, ki odstranjuje cerkvi sovražne zakone, ki so nastali v krvavi dobi, ko je vstal protestantizem, ki pa dejansko že več let v Angliji niso v rabi. Herbert je svoj predlog takole utemeljeval: »Sramota je, da imamo v našem zakoniku še določila, ki onečaščajo naše rimsko-katoliške brate kot manjvredne državljanje. Ta določila so naravnost smešna. Tako prepovedujejo katoliškim duhovnikom nositi svojo stanovsko obleko izven domače hiše. Po tem zakonu bi torej morali londonskega kardinala obsoditi vselej na kazen 50 funtov, kadar se udeleži kake slovesnosti (vsa zbornica se smeje). Potrebno je, da izgine ta sramota iz angleškega zakonikala.«

PROTI BREZSRAMNEMU ČTIVU.

Amerikanci so začeli odločno preganjati in zatirati brezsrarne spise, knjige in slike. Za newyorško državo je nelič senator predlagal v ta namen poseben zakon. Sodnik pri najvišjem državnem sodišču, katolik John Ford, je stopil na čelo velikemu gibanju, ki naj pripomore, da bo ta zakonski predlog sprejet. Vsak, kdor razširja ali prodaja nemoralne spise, bo kaznovan z zaporom od 10 dni do enega leta ali z denarno kaznijo od 50 do 1000 dolarjev. Sodnik pa bo lahko naložil tudi obe kazni naenkrat.

Ognja, potresa, povodnji reši nas!

Letos je Bog strašno udaril s šibo povodnji in drugih vremenskih nezd. Skoro dva meseca se vrste potresi, nevihte, povodnji, toča, viharji skoro kar po vseh delih sveta. Strele uničujejo premoženja in posestva kar redoma drugo za drugim in tudi človeških življenj je že bilo zadetih brez število od tega ognja iz oblakov.

Zadnjič že smo povedali o groznih potresih na nekaterih grških in indijskih otokih. Cela mesta so porušena in na sotine ljudi je pokopanih pod razvalinami. Močan potresni sunek so zadnji teden čutili na zgornjem Štajerskem. V Mürzzuschlagu ni nobena hiša ostala nepoškodovana.

Hujše kakor potresi, so letos povodnji. Vode prestopajo bregove in preplavljajo cela polja, cele doline. Tudi človeškim naselbinam ne prizanašajo. Mesto Berlin je bilo že dvakrat deloma v vodi. Ponekod so vsled vedne in stalne vlage že nastopile smrtno kužne bolezni, ki morijo prebivalstvo tako naglo, da izumirajo cele naselbine. Zlasti v Mehiki se je bolezen silno hitro razširila.

V naslednjem podajamo našim bralcem samo malo pregleda o zadnjih nesrečah v naši bližini.

STRELE IN POŽARI.

V četrtek 8. julija je med silno nevihto okrog 1 popoldne udarila strela v kozolec kmetije pri Koznic na Mlačevem. Pogorelo je vse do tal. Če bi ne bil naliv tako silen, bi bila pogorela vsa vas. Vsa okolica pomiluje gospodarja, ki je šele pred kratkim kupil posestvo in mu je sedaj požar vse uničil. Potrlo ga je tem huje, ker to ni edina nesreča. Ravno prejšnji dan so mu pokopali hčerko, njegova mati, žena in mali sinček pa leže bolni in bo sinček težko ostal pri življenju.

Isti dan je treščilo v Jerovi vasi v Strarjevo gospodarsko poslopje, ki so ga pa našli.

Huda ura je obiskala v petek tudi Ljubljano in druge kraje po Dolenjskem in v ljubljanski okolici. V Višnji gori in bližnji okolici je med hudim nalivom prišla padati toča, ki je napravila kmetom veliko škodo na poljskih pridelkih. V ribniški dolini se je utrgal oblak, ki je hipoma napolnil struge potokov, da je voda udarila čez bregove in poplavlila polje. V Ribnici so bile ceste hipoma zalite z vodo.

Iz Komende poročajo: V petek popoldne je treščilo na Križu v poln kozolec vdove Ane Hlade; pogorelo je skoraj vse kljub temu, da so ljudje hipoma prihiteli iz vasi. Tam doli v Topolah, župnija Mengeš, se je istočasno videl velik ogenj.

Grozna nevihta z velikim nalivom je divjala v četrtek tudi na Bledu, in sicer popoldne ob pol petih. Med gromom in bli-

Proti slovenskemu liberalnemu časopisju bi tudi bil zelo potreben tak zakon. Dokler ga pa nimamo, morajo vsi pošteni ljudje skrbeti, da ti spisi čim manj pridejo med ljudi in da jih nikdar ne dobi mladina v roke.

skom je padala ob jezeru toča, ki pa ni napravila posebne škode. Pač pa je v farni vasi Grad strela udarila v hlev Jožefa Kristanca, vulgo Ostavnika, ter mu ubila konja in tele. Konja je bil komaj nekaj minut prej spravil v hlev. Poslopje se ni užgalo.

V Tomačevem pri Ljubljani je treščilo v skedenj, ki je bil v hipu ves v ognju. Bližnja gasilska društva so požar popolnoma omejila in je pogorel samo skedenj, ker je bil ves lesen, dočim je sosedovo šupo samo ožgalo. Krme v skednju ni bilo, le nekaj slame. Škoda je krita z zavarovalnino. Pravkar dovršen vodni rezervoar se je pokazal nujno potreben in je dobro služil. Menda so zdaj vsi izprevideli, kako nujno potrebno bi bilo pri nas gasilsko društvo!

V Mežiški dolini je zelo narastla Mežica ter preplavila v okolici Slovenjgradca vsa dolino. Tudi Meža je prestopila bregove ter napravila veliko škodo na poljih in travnikih.

Na Igu pri Ljubljani je v četrtek opoldne med nevihto strela ubila petletnega dečka Jožefa Janželj iz Staj, ko je nesel sladkor iz prodajalne. Bil je takoj mrtev.

NEVIHTE IN POVODNJI V SLOVENSKEI KRAJINI.

Naše ubogo Prekmurje, ki si je komaj opomoglo od grozne zadnje povodnji, je zopet deležno te nesreče. Nevihte so se podile zadnji teden po vsej Slovenski krajini. Niti najstarejši ljudje ne pomnijo toliko dežja ob času žetve. Po njivah stoje cela jezera. Žito je pleglo, krompir gnije. Najhuje je okoli Lendave in ob Muri, ki prestopa bregove.

POVODNJI V MARIBORSKI OBLASTI.

Huda nezgoda je zadela Ptuj, kjer je potok Grajevo prestopil bregove in dne 5. t. m. ob 6 zjutraj preplaval mesto. Velik del mesta se je nenadoma znašel v vodi, ki je udarila v skladišča in kleti, na kolo dvoru pa je za nekaj časa prekinila železniški promet. Vojaštvo in gasilci so pomagal pri čiščenju ulic. V okolici Ptujja nevarno narašča Dravinja, Pesniška dolina pa je skoro vsa pod vodo. Hudo je prizadeta Sotelska dolina, kjer je povodenj dosegla tako višino, da je pri Znenem preplavila okrajno cesto ter preprečila za par dni vsak promet. Dolina med Ponikto in Poljčanami je v petek popoldne strahovit naliv v nekaj minutah spravil pod vodo, ki pa je hitro odtekla. Voglajna je preplavila obrežne kraje med Grobelnim in Celjem.

PRI KOPRIVNICI SE JE UTRGAL OBLAK

V noči od 3. na 4. julija se je utrgal oblak na Veterniku in v okolici proti Koprivnici. Voda je odnesla veliko krme, zasuila njive, strni pomandrala ali pa z rodovitno zemljo vred odnesla v nižine! Plazovi so uničili več vinogradov deloma ali popolnoma! Mali kmetje z obupom vijejo roke in gledajo žalostno v dolince, kamor so spla-

vale njih nade. Kako bodo plačevali visoke davke!?

POVODENJ NA POSAVJU.

Takih nalivov, kakor jih je doživelo Posavje okrog Brežic, Sromelj in Artič zadnjo soboto, nedeljo in ponedeljek, ne pomnijo najstarejši ljudje v teh krajih. Polovica sena, ki je bilo pokošeno na travnikih, je uničena. Na kakih tridesetih krajih se je udrila zemlja radi preobilne mokrote, potegnili je plaz in zasul ali gozd, travnik, vinograd ali polje. Po vsem brežiškem okraju so bile popravljene pred tem nalivom ceste, ki so zopet vse razrvane in razdrapane na bogzna koliko mestih.

PETSTO MILIJONOV DINARJEV ŠKODE.

Okolica Osijeka, Mostarja, Popovo polje, Vrgorska krajina v Dalmaciji, Kragujevac, Jagodina in Ovčje polje — vse te pokrajine je preplavila voda. Najhuje je prizadeta Vojvodina kjer so nepregledne zemeljske površine eno samo jezero, ki so ga napolnile Drava, Donava in Tisa. Škoda sedaj računajo na petstomilijonov dinarjev.

Vas Podranja v Baranji je tako preplavljena, da so se vsi prebivalci morali izseliti. Okoli 800 ljudi je brez strehe.

PO EVROPI.

V Nemčiji je bilo neurje zlasti v Saški, Šleziji in Turinški. Toča je stolkla žetev in strela je ubila mnogo ljudi.

V Franciji je razsajala nevihta zlasti v pariški okolici. V neki cerkvi je duhovnik ravno razlagal otrokom verouk, ko je strela udarila v cerkev. Niti duhovniku niti otrokom se ni ničesar zgodilo, le skozi luknjo na strehi je začela voda liti s tako silo, da so morali iti na stopnjice in oltarje, da so se rešili.

LJUDSTVO KLIČE NA POMOČ.

Žetev in gospodarstvo je uničeno, beda in draginja se nam obeta. Tisoči, ki so prišli ob vse, kličejo na pomoč. Kličejo narodne poslance, vlado in vse javne funkcionarjev. Poslanci so zahtevali, da vlada takoj skliče narodno skupščino, da bo sklepala o pomoči, ki je potrebna in dovolila potrebne zneske za podporo. Toda vlada se zbornice boji in je ne skliče.

Kralj se je osebno peljal v nekatere ponesrečene kraje in zahteval od ministrov, da mu takoj zbero podatke o škodah in predložijo načrte o pomoči.

Ministrski predsednik Uzunović se je zato pripeljal na Bled in je poročal o škodi in pomožnem delu. Dejal je, da bo država morala izdatno priskočiti na pomoč. Potem pa nismo slišali nič več.

Vsaj v tej grozni nesreči naj vlada pusti vse politične ozire na stran in naj hitro pomaga vsem in vsakemu, kdor je v stiski. Če se v dnevih nesreče ne bodo vladne stranke pokazale, da jim je kaj za trpeče državljane, potem naj se zavedajo, da ubijajo ljubezen do države in zaupanje do javne uprave. V nesreči morajo izginiti nasprotja. Združimo se k vzajemni pomoči. — Ti pa o Gospod reši nas!

Patrik A. Seehan:

Nodlag.

Povest iskega dekleta.

»Gospod župnik«

»Da.«

»Priklenite svoj narod z železnimi verigami in jeklenimi vozmi nase. Gorje, gorje Irski, kadar duhovniki zapustijo ljudstvo!«

Zopet je umolknil, njegova velika post je odnehala, punčice v obeh so se mu skrčile in videl sem, da se je iztrezil.

»Oprostite,« je rekel, pogladivši se z roko po loku. »Kam sem zašel? Pripovedoval sem vam nekaj. Ah, da! Hotel sem reči, da me niso nikdar pustili samega, kjerkoli smo stali na straži, na hribih, v gorah ali v dolinah. Druge fante so pošiljali posamič in stali so samotno na straži v razdalji do ene milje. Jaz sem imel vedno tovariša, ki se me je držal kakor pijavka. K sreči so mi orožniki in vojaki tako mrzeli, da nisem tiste dni govoril z nobenim izmed njih. Ko bi me videli, da se sam razgovorjam z njimi, bi bilo po meni. In to je tista čudna poteza moje zgodovine. Mojega očeta niso niti za trenutek sumničili. Njemu so načelniki organizacije brezpogojno zaupali. Vedel je vse njihove skrivnosti. Menil sem, da zato, ker je bil tako molčeč in previden. Mogoče. Toda sedaj vem, da so sumničili samo mojo mater in mene, tako pomenljiva je Ircem beseda »kric«. Red Kasey se ni v javnem mnenju po poroki nič spremenil, kar zadeva njegovo čast in poštenje; pač pa je mene sodil svet po starših. Bil sem omadeževane krvi in tega ne bo irska domišljija nikoli prezrla.«

»Ah, nesmisel! Za to se že dolgo časa ne menimo več. Te stvari so sedaj pozabljene in pokopane.«

»Rad bi vam verjel, gospod župnik. Ali se spominjate, kako sem trepetal bojzani, da kdo ne zve mojega imena in moje zgodovine?«

»Prav dobro. Toda mislil sem in mislim še vedno, da je to nespametno. Dogodki slede sedaj tako naglo drug za drugim in časopisi nas zalagajo dannadan s toliko množico najzanimivejših novic, da se nič več ne mudimo v preteklosti.«

»Ne vem,« je odgovoril neverno. »Tu volja stari pregovor, ki ga lahko vsak čas porabijo proti meni: kar se v krvi zaredi, preide tudi v kosti. Ali ne?«

Ne pomagalo bi veliko, če bi mu skušal razpršiti te nespametne strahove. Molčal sem in on je nadaljeval:

»Najbolj čudno pa je bilo to, da je imel tudi moj oče to prazno vero in da me je tudi on sumničil. Dasi je zelo ljubil mojo mater, ji vendar ni zaupal svojih skrivnosti. Gospodinjstvo je popolnoma prepuščal njej, toda politične in druge skrivnosti je hranil zase. In dasi mislim — ne, dobro vem, da je tudi mene ljubil, ker sem mu bil tako podoben in zaradi moje velike moči in spretnosti, se mi vendar ni zaupal. Kadar sem ostro govoril o slabi irski vladi ali o angleški neznačajnosti, je on vedno molčal. Nikoli me ni vzpodbujal. Znano mi je bilo, da ima nekje na gornju skrivno orožje — zabojo dobro namazanih pušk s progami — toda kje je prevzaprav, sem vedel ravno tako malo kot vi.«

»Menim, da je ravno popolnoma prav, če ni zaupaš skrivnosti mladoletnemu dečku.«

»To ni bil vzrok. Zoupel mi je vankovrstna opravila, samo o tem je molčal kot grob. Najbolj čudno pa je bilo to, da mi ni nikdar nič s besedo,

niti z dejanjem namignil, da sem omadeževanega rodu. Mislili si boste, da bi moral kako zvedeti. Pa ne. Kadar sem slišal, da kliče oče mater z imenom »Nodlag« sem menil, da ji tako laska. To je bilo vse. In to veste, da so nas vzgajali strogo in natančno ločeno od staršev, tako da nisem mogel odkriti skrivnosti. Toda čudim se, da mi ni noben izmed sošolcev v jezi ali iz nerodnosti nikdar ničesar omenil o tem. Morda so se me ball zaradi moje velike moči in srčnosti, morda pa je to bila rahločutnost, ki jo tako čisto opažamo pri naših ljudeh in ki jim je branila, da bi se norčevali iz mene zaradi tako strašnega nezbrisnega rodnega madeža.

Bilo je skoro smešno, toda krutosmešno, da sem vedno tako sovražil prokleti zarod ovadnikov. Ravno tedaj so se vršile v Corku obravnave proti obtožencem, ki so se udeležili upora leta sedemindesetstega, in moje odkritosrčno zaničevanje državnih pravdnikov, zlasti »škorpijona Sullivana«, ni bilo nič v primeri z mojimi sovražstvom, do podlih ovadnikov, ki so pričali zoper svoje tovariše. Sedaj se z nasmehom spominjam, kako sem divjal in besnel. Toda moji tovariši so le poslušali in molčali. Nazival sem jih belooblečene bojzajlvice, ker niso plamteli kakor jaz. Niso mi zamerili. Le smejljali so se. Tolažil sem se z mislijo, da sem edini pravi rodoljub na Irskem.«

»Precej splošna zmota,« sem mu segel v besedo, »ki ni razširjena samo pri plamteči, strastni mladini, temveč v vsaki starosti in vsakem stanu. Če ni morda ravno preveč ponižna, pa vsaj ni neplemenita. Pripovedujte dalje.«

»Ne,« je dejal s pomenljivim nasmehom, »celo Sam misli, da je on zadnji potomec iz rodu Emmeta in Wolfe Tonea.«

»Sam ima še neko drugo lastnost,« sem dejal. Bil sem vesel te male medigre. »Zadnji večer, ko sem bil tukaj, sem ga zasačil, ko je prisluškoval pri ključavnicel.«

Amerikanec se je zelo jezil, pa kaj je hotel? Sam bo ostal Sam do sodnjega dne. Večkrat je brez uspeha poskušal udeleževati se najinih pogovorov. Nekolkokrat je potrkal na vrata in vprašal:

»Ali ste zvonili, gospod?«

Včasih se je tudi spomnil:

»Ali potrebujete tople vode, gospod?«

To vprašanje sem mu zameril, ker je bilo skrito očitanje.

Večkrat je ljubeče in skrbno opomnil Amerikanca, da »bo sedaj treba vzeti zdravila.«

Toda zadnji večer, ko sem odhajal, bi se bil skoro spoteknil ob njem. Klečal je na tleh pred vrati, uho ob ključavnici, a je v trenutku skočil na noge in kazal steklenico z zdravilom in kozarec, ki ga je zaradi varnosti prinesel s seboj.

Ostro sem ga pogledal, toda on je ostal miren in je samo otiral kozarec s prtičem. Bil sem zares jezen.

»Sam!«

»Prosim, gospod župnik.«

»Sam,« sem dejal, »vi ste dober in pobožen mož in precej trezen, razen če se napijete tiste »limonade«, ki vam škoduje.«

»Zdravnik mi je rekel, gospod župnik —« je hotel odgovoriti, toda jaz sem mu segel v besedo.

»Že vem, že vem vse to; vi imate »slab želodec« itd. itd. Ampak tole sem vam hotel povedati: Katekizem pravi, da moramo vedno moliti, in jaz opažam, da se skušate ravnati po tem svetu. Toda kadar vam pridejo zopet želje po molitvi, tedaj bi vam priporočil, da si poiščete kak drug prostor v hotelu, ne ravno tukaj pred vrati —«

»Na častno besedo, pripognil sem se samo —«

»Prav, prav. Toda vedite, če ročem le eno besedo američanskemu gospodu —«

Razno.

Čuden otrok. V londonski bolnišnici so zdravniki možgani starčka; tako rekli zdravnik. Otrok ni kričal, ni dobil zob in sploh ni kazal nikakršnih otroških znakov. Ko je bil 18 mesecev star, ni hišni zdravnik obupal, bi ga mogel rešiti. A začeli so se zanj zanimati drugi, in 24 londonskih specialistov je sklenilo, da bodo poskusili s solncem in z dijeto. Tri dni v tednu so ga solnčili, pod osebним vodstvom dr. Domogona, specialista za zdravljenje s solničnimi žarki. Za hrano je imel samo sok oranž, mleko je bilo popolnoma izključeno. In glej, otrok je dobil zobe, se je začel gibati in se je zbudil iz svoje staričkave omrtvosti. Nato so mu dajali grozdje, jabolka in sadne sokove. Zadnji uspeh je bil ta, da je začel otrok kričati; da bi ga ohrabril v kričanju, so kričali zdravniki z njim vred, kakor za stavo. Sedaj je otrok že skoraj popolnoma normalen, in zdravniki pravijo, da bo po enem letu tak kot so drugi.

Skrb za znanost in umetnost. Znanost in pa umetnost nista zanemarjeni samo pri nas, tudi drugod ni dosti boljše. Ko so se letos pozimi zbrali člani pariške medicinske akademije k seji, so imeli vsi visoko zavihane ovrtnike, kašljali so in pihali. Kaj je bilo vzrok? V dvorani ni bilo zakurjeno, ni bilo denarja. Vsi dohodki akademije znašajo 56.000 frankov na leto, za 1000 frankov manj kot pred vojsko, pa je imel frank tedaj čisto drugo vrednost kakor danes.

Čistilnica. V Genovi na Laškem so spustili v morje ladjo »Romanus«, največjo čistilnico na svetu. Njen namen je ta, da s posebnimi pripravami čišna pristanišč dviga blato. Naenkrat lahko dvigne tovor 400 ton.

Tekme golobov pismo nošev. Na Bavarskem so priredili pretekli tedaj tekmovalne polete golobov pismo nošev. Tekmevalci jih je 35.000, na 40 kilometrov daleč. Skoraj vsi so skušnjo dobro prestali.

Sveča. Ni še stara, pa smo jo že skoraj k pogrebu nesli in je v krakem sploh ne bo več. Njeno mesto je stopila tretrolejska svetiljka, za njo pa električna žarnica. Sveča je stara že 100 let. Lani so se sestali v Parizu zastopniki 19 držel, da praznujejo njeno stoletnico. Prvo svečo napravil francoski kralj Chevreul leta 1825.

Otroška pravljica.

Prevedel dr. Joža Lovrenčič.

Šališ se! Li misliš, da me je volja opustiti priliko, ko pokusim lahko tako redko ribo? Ko da bi se vsak dan pojavila riba lesenjak v teh morjih! Nič se ne odločaj, bom že sam napravil: ocvrem te v ponvi z drugimi ribami vred in zadovoljena boš. Pečen ali ocvrt v družbi je vedno prijetna tolažba.

Po tem uvodu je začel nesrečni Storžek jokati in kričati in priporočati se in ihteč je rekel: »Koliko bolje bi bilo, če bi šel v šolo!... Poslušal sem prijatelje, zdaj imam!... Ih — ih — ih — ih!...«

In ker se je zviljal ko jegulja in napel vse sile, da bi se izmuznil iz krempljev zelenega ribiča, je mel mož lepo vlakno loča in ko ga je povezal na nogah in rokah kakor klobaso, ga je vrgel na dno latve z drugimi vred.

Potem je privlekel od nekod velik lesen krožnjak z moko in se pripravil, da bi povaljal v njej ribe; ko jih je povaljal, je zmetal eno za drugo v ponev, da bi se ocvrle.

Prvi, ki so zaplesali v vrelem olju, so bili ubogi kleni, potem so prišli na vrsto pajki, potem menki, potem jeziki, potem sardele. Ko je videl onega smrt tako blizu (in kako grozno smrt!), ga je zgrabil tak trepet in strah, da ni mogel več ne govoriti ne dihati.

Ubogi otrok se je priporočal za milost z očmi! A zeleni ribič se ni menil za nič; obrnil ga je pet ali šestkrat v moki, da je bil ves bel od nog do glave in je izgledal, kot bi bil iz krede...

Potem ga je zgrabil za glavo in...

XXIX.

Storžek se vrne k Sojki, ki mu obljubi, da drugi dan bo več dondek, temveč pravi deček. Slavnosten zajutrek v preslavo izrednega dogodka.

Medtem, ko je mislil ribič spustiti Storžka v ponev, je vstopil v votlino velik pes, ki ga je signal vonj in pohlep po cvrtju.

»Daj mi košček in pustim te v miru.«

»Izgini!« je zakričal ribič nad njim in mu zagrozil, držeč še vedno v roki belo povaljanega dondka. Ubogi pes pa je bil lačen za štiri in cvilil in mahal je z repom, kot bi hotel reči:

»Daj mi košček in pustim te v miru.«

»Izgini, pravim!« je ponovil ribič in je iztegnil nogo, da bi ga brenil.

Pes, ki ni bil vaje puščati muh na nos, ko je bil res lačen, se je uprl renčoč ribiču in mu pokazal svoje grozovite čekane.

Ta trenutek se je začul v votlini tih glasek, ki je prosil:

»Reši me Repetničar! Če me ne rešiš, sem — ocvrt!«

Pes je koj spoznal Storžkov glas in je v svoje veliko začudenje opazil, da je prišel glas iz onega mokastega zvitka, ki ga je držal ribič v roki.

Kaj napravi? Visoko s tal poskoči, zgrabi mokasti zvitek in nalahko ga držeč med zobmi, zbeži iz votline in izgine ko blisk!

Nalahko ga držeč med zobmi, zbeži iz votline.

Razjarjen, da mu je vzel pes iz roke ribo, ki bi jo tako rad jedel, ga je skušal ribič doteči, a ko je napravil par korakov, ga je prišla taka naduha, da se je moral vrniti.

Ta čas je pritekel Repetničar do steze, ki je držala v vas, in se ustavil in nalahno odložil Storžka.

»Kako sem ti hvaležen!« je rekel dondek.

»Ni potreba!« je odvrnil pes. »Ti si rešil mene in kar sem jaz storil, je le povračilo. Zapomni si: na tem svetu si moramo drug drugemu pomagati!«

»A le kako si prišel v ono votlino?«

»Bil sem še vedno tu na obali bolj mrtev ko živ, kar mi prinese veter oddaleč duh po cvrtju. Ta duh mi je vrnil tek in tekem sem za njim. Če bi bil pritekel minuto kasneje...«

»Ne govori mi!« je zatulil Storžek, ki se je še vedno tresel od strahu. »Ne govori mi o tem! Če bi bil prišel ti minuto kasneje, bi bil zdaj že lepo ocvrt, pojedn in prebavljen. Brrrrrr... Kurja polt me spreha samo ob misli na to!«

Repetničar se je nasmehnil, pomolil desno tace dondka, ki jo je v znak prijateljstva krepko stisnil, in ločila sta se.

Pes jo je mahnil proti domu, Storžek pa, ki je ostal sam, je šel proti neki koči tam v bližini in je vprašal Starčka, ki se je solnčil na vratih:

»Čujte, dobri mož, ali bi mi vedeli povedati kaj o nekem dečku, ki je bil ranjen v glavo in mu je bilo ime Dušan?«

»Dečka so prinesli ribiči sem v to kočo in zdaj...«

»Zdaj je mrtev!...« ga je bolestno prekinil Storžek.

»Ne, zdaj je živ in se je že vrnil domov.«

»Res, res?« — je hotel Storžek potrditi in je poskočil od veselja. »Tedad rana ni bila nevarna?«

»A bi bila lahko nevarna, celo smrtna.« je odgovoril starček, »ker vrgli so mu v glavo veliko knjigo, vezano v lepenko.«

»In kdo mu jo je vrgel?«

»Njegov sošolec, neki Storžek.«

»Kdo pa je ta Storžek?« je vprašal dondek, delajoč se nevednega.

»Pravijo, da je pobalin, potep, pravi zlobnež...«

Is Evrope v Ameriko v 36 urah! Nemški inženjer Rempler je predaval o aeroplanu, ki je v delu že od l. 1918. naprej in ki bo prekosil vse, kar se je na tem polju doslej zgradilo. Aeroplan bo lahko nosil težo 18.000 kilogramov, torej težo 200 popotnikov. Od konec ene peroti do konca druge peroti bo meril 94 m, visok bo pa 39 m. Gonilo ga bo deset motorjev v enaki razdalji drug od drugega. Popotniške sobe bodo spredaj, s prostim razgledom, ločene od motorjev po hodniku, ki bo imel glušilne naprave. Ta hodnik bo obenem sprehajališče. Med sobami popotnikov, so prostori za pošto in prtljago ter prostor za moštvo. Skupna teža aeroplana bo znašala 115000 kilogramov, srednja hitrost bo 275 kilometrov na uro! V 36 urah bomo prišli iz Evrope v Ameriko. Tudi, če štirje motorji popustijo, bo ta aeroplan še zmeraj lahko letel naprej.

Prebrisan nabiralci kač. V Indiji je kačja nadloga strašanska in umre na kačjem piku na tisoče in tisoče ljudi. Zato so razpisali državni uradi velike nagrade tistim, ki so prinesli kakšno ubito kačo. Nemalo so se pa čudili, ko je bilo ubitih kač toliko, kakor bi vsa Indija ne bila drugača kot kačja zalega. Preiskali so stvar in so prišli na to, da so domačini imeli cele naprave, kjer so kače umetno gojili in redili in so jih na ta način seveda lahko v ogromnem številu prinašali v urade.

Dragoon konj. Na Nemškem so ustrelili slovitega žrebca Felsa, ki je postal vsled starosti — 23 let — sam sebi nadležen. Znan dirkač Hanibal je bil njegov oče, mati pa še slavnejša Festa. Fels je dvajsetkrat dirkal, samo enkrat je bil premagan, sicer je pa vselej zmagal. Zaslužil je svojemu gospodarju 417.000 mark, za predvojne čase ogromno vsoto; danes bi bilo to okoli 30 milijonov dinarjev. Njegovi potomci so dobili doslej okoli 700 zmag. Truplo bodo nagačili in ga postavili v muzej.

Bogat tobakar. V New Yorku je umrl J. Buchanan, eden zadnjih, ki so se iz nič visoko povzpeli. Njegov oče je na majhnem posestvu sadil tobak in sta ga s sinom okoli prodajala. Leta 1870 je napravil oče majhno tovarno, vodil jo je sin, tedaj 14 let star. Iz te tovarne se je razvilo velkanske premoženje; Buchanan je zapustil 8250 milijonov dinarjev, pa je bil že v življenju izdal 8000 milijonov dinarjev samo za vajojne namene.

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

Obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo, v lastni palači, zidani še pred vojnno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z **neomejenim** jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 350 milijonov kron.

Hrastov okrogel LES

ludi CELE PARCELE ali GOZDOVE, KUPUJE
»ZORA« d. o. z. v Crnomlju. 1537

HARMONIJA dobro ohranjen, poraben za manjšo cerkev, naprodaj. —
CIRIL ZRNEC, organist, Begunje, Gorenjsko, 4632

Najpopolnejši
STOEBER
šivalni stroji

za življe, krojače
in čevljarje ter za
vank dom.

Preden si nabavite
stroj, ogledite si to
izrednost pri tvrdki

L. Baraga,
Ljubljana
Selenburg, ul. 6/l.
Brezplačen pouk.
15 letna jamstva.

KOKS-ČEBIN
NAJBOLJŠI PA NAJCENEJŠI!

Skladišča: LJUBLJANA, METELKOVA 19
Odperto ves dan, skladiščnik stalno tam.

TVRDKA

F. in I. Goričar, »Pri Ivanki«

LJUBLJANA — SV. PETRA CESTA 29

vabi vse svoje dosedanje kakor tudi nove odjemalce, da si ogledajo novodošlo krasno izbiro letnega blaga za moške in ženske obleke, cefirjev in oksfordov za srajce, bele, rujave in pisane kotenine, platna za rjuhe, gradna za postelje, prešitih odev, konjskih kočev, delenastih in svilenih rut, izgotovljenih moških srajc, otroških obleke, predpasnikov itd. Kdor pošlje Din 10.— za poštino — ta vsota se pri naročilu povrne — dobi vzorčne knjige od cele zaloge za tri dni na ogled.
PIŠITE NATANČEN NASLOV!

la **GONILNA JERMENA in**
MLINSKE KAMNE

za vsakovrstno meljavo ima po konkurenčnih cenah na zalogi tvrdka

ČADEŽ & BRCAR, LJUBLJANA
Kolodvorska ulica 35.

Ti zjutraj dobro ni.

Želodec se krivi, izboren lek je dan
»en šampri«

*

E. JERAS in DRUG
LJUBLJANA - MOSTE

Zadružna gospodarska banka d. d.

Tel. št. 57, 979 in 470.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10 Brzjav.: Gospobanka.

Račun poštnega čehovskega urada za Slovenijo
št. 11.945

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000.—, vloge nad Din 250,000.000.—.

Daje trgovaške kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski oddelek: Direktne zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

Prodaja srečk Državne razredne loterije.